VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina — Perustettu vuonna 1917 — Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

No. 67 — Vol. XLVIII vuosikerta — SUDBURY, ONTARIO — Tiistaina, kesäk. 9 p. 1964 — Tuesday, June 9, 1964

PÄÄMINISTERI PEARSON:

"Jäämme edelleenkin canadalaisiksi"

Toronto. — Pääministeri Pearson varoitti eilen, että Yhdysvaltain tulisi olla vähän varovaisempi välttääkseen taloudellisilta riidoilta Canadan kanssa.

Hän sanoi 10,000 Rotary-klubin jäsenelle Maple Leaf Gardenissa, että mitkä tahansa yhdysvaltalaiselta taholta aloitetut Canadan taloutta vaikeuttamaan aiotut hyökkäykset tulisivat aikaansaamaan vahinkoa myös niille yhdysvaltalaisille ihmisille, jotka ovat sijoittaneet $18 miljardia Canadan talouteen.

Mainitsematta tarkalleen mistä oli kysymys hän sanoi, että on olemassa vaara siitä, että yhdysvaltalaiselta taholta asetetaan rajoituksia Canadan autoteollisuudelle.

"Kun yhdysvaltalaiset viranomaiset ryhtyvät mihin tahansa toimenpiteeseen, joka voisi vaikeuttaa meidän taloudellista edistymistämme", sanoi mr. Pearson, "Yhdysvalloissa tulisi tapahtua todellinen ryntäämimen Washingtoniin muistuttaakseen ihmisille, että on olemassa 18 miljardia dollareita heidän rahojaan Canadassa, mistä he toivovat saavansa edelleenkin hyviä voittoja."

Yhdysvaltain valtionvarainministeriö ilmoitti äskettäin, että sen tarkoituksena on saattaa voimaan kesäkuun 1 pnä suojelutulleja canadalaista autoteollisuutta vastaan. Yhdysvaltain autoteollisuuden omistajien taholta on vaadittu tätä väittäen, että Canadassa tuotettujen autojen ja niiden osien tuottaminen Yhdysvaltoihin aiheuttaa työttömyyttä yhdysvaltalaisten autotyöläisten keskuudessa.

Yhdysvaltain alivaltiosihteeri George Ball on jo sanonut, että yritykset muuttaa yhdysvaltalaisten sijoitusrahat velkakirjoihin osakkeista voisivat aikaansaada vahingollisen vaikutuksen.

Mainitsematta mr. Ballia eikä Yhdysvaltain autoteollisuutta ja Yhdysvaltain autoteollisuuden tuotteiden ulkomaille vientiä, mr. Pearson kehoitti kuulijoitaan, joiden joukossa oli huomattavassa määrässä yhdysvaltalaisia liikemiehiä, sallimaan Canadan kehittää omaa kansallisen talouttensa.

Hänen kuulijansa aplodeerasivat kun hän sanoi: Tulemme jäämään canadalaisiksi emmekä halua kehittyä Pohjois-Texasiksi tai Pohjois-Kaliforniaksi ja Yhdysvaltain tulisi olla kiitollinen tästä."

Mr. Pearson lisäsi: "Teidän ei tulisi ylenkatsoa tai väärinkäsittää meidän päättäväisyyttämme rakentaa erillinen canadalainen valtio tällä mannermaalla, erillisine canadalaisine indentiisyyteneen.

"Tämä ei merkitse sitä, että emme arvostaisi hyvää naapuruutta. Se merkitsee vain sitä, että olemme sitä mieltä jotta meillä on omat panoksemme annettavana . . . jota emme voisi antaa jos nielaisisimme mannermaalaisuuden nautinnot ja hyvyydet."

Kalastusaluksien kapteeneilta ei kelpoisuustodistusta

Ottawa. — Senaatin transporttivaliokunta ilmoitti viikonvaihteessa että sen päätöksen mukaan vapautetaan sadat pienempien kalastusaluksien kapteenit velvollisuudesta hankkia itselleen hallituksen aikaisemmin ehdottamat kelpoisuustodistukset, jotka annettaisiin Canadan laivalain (Canada Shipping Act) nojalla.

Hallituksen ehdotuksen mukaan kaikki 25-tonnisten ja suurempien kalastusaluksien kapteenit ja perämiehet olisivat olleet velvollisia hankkimaan itselleen nämä kelpoisuustodistukset, jotka olisi annettu heille heidän eliniäkseen ja jotka olisivat kelpuuttaneet heidät suorittamaan samoja tehtäviä suuremmillakin aluksilla. Ehdotuksen mukaan tämä määräys olisi astunut voimaan joulukuun 1 päivänä 1965.

Senaattori J. J. Kinley (lib. Nova Scotia) kuitenkin vastusti tuumaa väittäen, että suurempien aluksien kapteenien ja perämiesten kelpoisuustodistukset menettäisivät suuressa määrässä arvonsa jos näitä todistuksia annettaisiin suuremmassa määrässä uusille henkilöille.

Senaatin valiokunta esittikin hallituksen ehdotuksen laiksi muutosehdotuksen, jonka mukaisesti näitä kelpoisuustodistuksia t a r v i t taisiin vain yli 100 tonnin kantoisilla aluksilla.

Samalla senaatti hyväksyi hallituksen ehdotuksen, jonka mukaisesti sallittaisiin vain canadalaisten aluksien kuljettavan rahtia canadalaisten satamien välillä Suurilla Sisäjärvillä ja St. Lawrencen joella.

Lippukysymyksen ratkaisu siirtynee syksyyn

Ottawa. — Hallituspiireistä ilmoitettiin viikonvaihteessa, että suurta kohua herättänyt Canadan lippukysymys esitetään parlamentin alahuoneelle tällä viikolla, minkä jälkeen se jätetään "jäähtymään" joksikin aikaa.

Näistä lähteistä saatujen tietojen mukaan kysymys esitettänee keskiviikkona, jolloin parlamentin jäsenet ovat istunnossa vain kello 2.30:stä kello 6:een iltapäivällä.

Tämä merkitsee sitä, että pääministeri Pearsonilla on riittävästi aikaa esittää ehdotuksensa parlamentille ja oppositiolla tuskin aikaa kommentoida sen johdosta.

Keskiviikkoisissa parlamentin alahuoneen istunnoissa suodaan hallituksen ehdotuksen käsittelylle korkeintaan kaksi tuntia aikaa.

Kun keskiviikkoinen keskustelu on käyty, niin on mahdollista, että hallitus pyytää jotta alahuone siirtyisi käsittelemään muita kysymyksiä ja jättäisi lippukysymyksen "hyllylle".

Tämä voisi merkitä sitä, että lippukysymyksen enemmän käsittelyn ja mahdollisien sitä koskevien muutosehdotuksien tekemisen olisi jätettävä ensi syksyyn alahuoneen kesäloman jälkeen.

Tämä merkitsisi myös sitä, että pääministeri Pearsonin toiveet saada uusi lippu liehumaan heinäkuun 1 päivään mennessä jäisivät toteutumatta.

Uusi satelliitti Neuvostoliitosta

Lontoo. — Neuvostoliittolainen uutistoimisto Tass ilmoitti sunnuntaina, että Neuvostoliitosta oli lähetetty avaruuteen maapalloa kiertämään jälleen uusi satelliitti, joka tunnetaan nimellä Kosmos 31.

Satelliitti on varustettu laitteilla, joilla tiedemiehet jatkavat avaruuden tutkimista sen suunnitelman mukaan, jonka toteuttamisen aloittamisesta ilmoitettiin maaliskuussa 1962, sanottiin Tassin tiedonannossa.

Nehrun tuhka levitettiin

New Delhi. — Kolme ihmistä kuoli ja 20 loukkaantui vakavammin intialaisten halutessa nähdä rakastetun johtajansa, Jawaharlal Nehrun tuhkauurnan.

Tämä tapahtui sunnuntaina eräällä rautatieasemalla, missä valtava väkijoukko ryntäsi päästä tavoitteesensa erikoisjunan pysähtyessä aivan sitä tarkoitusta varten.

Tuhannet ihmiset seisoivat polttamassa kuumuudessa — lämpötila nousi aina 105 asteeseen (F) — junan matkatessa Nehrun syntymäpaikalle, Allahabidiin, missä osa Nehrun tuhkasta oli määrä heittää Gangesin pyhään jokeen.

Jokaisella rautatieasemalla oli jokaisen rautatien yli kulkevan sillan ja jokaisessa kylässä oli radan varressa ihmisiä heitellen junan ille kukkasia ja huutaen: "Kauan eläköön Nehru" ja "Eläköön Nehru ikuisesti".

Eilen aamulla levitettiin Jumman ja Gangesin jokien yhtymäkohdassa Nehrun tuhka jokeen samalla kohdalla, missä levitettiin Mohandas K. Gandhin tuhka 16 vuotta sitten. Samalla heitettiin pyhään jokeen Nehrun 28 vuotta sitten kuolleen vaimon tuhka samaan paikkaan hänen aviopuolisonsa tuhkan kanssa.

Myös toisia tuhkauurnia lähetettiin Intian osavaltioon, joissa levitetään osa Nehrun tuhkasta näiden pyhiin jokiin ja meriin. Loppu levitettiin ilmavoimien lentokoneista talonpoikien viljelemille maille Nehrun kotiseudulla.

Hevonen saattaa nautakarjan kotiin. Tämä kuvassamme esiintyvä musta tamma olisi varmaankin jokaisen lihakarjan tai maitotalouden omistajan haluama eläin. Tämä 3-vuotias australialaisen karjankasvattajan tamma on oppinut tuomaan lehmät kotiin laitumelta. — TNS-kuva.

VIIME TIEDOT

Lethbridge. — Tulvat Albertan ja Montanan rajamailla aiheuttivat eilen suurta tuhoa. Vähintään kahdeksan ihmisen ilmoitetaan hukkuneen. Useiden jokien vesien ilmoitetaan nousseen noin viisi jalkaa.

New Delhi. — Intian uusi pääministeri Shastri valitsi eilen uudet ministerinsä. Shastrin sanotaan olevan valmis seuraamaan edesmenneen Jawaharlal Nehrun linjaa.

Ateena. — Kreikan asevoimat on määrätty taisteluvalmeuteen siltä varalta, että Turkin taholta aloitettaisiin hyökkäys Kyprosta vastaan.

Seoul. — Pääministeri Chung Il Kwon ilmoitti eilen, että 576 valtion toimenhaltijaa, joiden joukossa ainakin yksi varaministeri, erotetaan toimistaan väärinkäyttäytymisensä takia.

Kaksi USAn sotilaslentokonetta ammuttu alas Laosissa

Washington. — Yhdysvaltain valtiosihteeristöstä ilmoitettiin sunnuntaina, että samana päivänä oli ammuttu alas Laosissa Yhdysvaltain merivoimien lentokone, joka oli saattamassa yhdysvaltalaista vakoilulentokonetta.

Tämä tapahtui Laosin keskiosassa, jossa ammuttiin alas toinen yhdysvaltalainen kone edellisenä päivänä.

Yhdysvaltalaiselta taholta ilmoitettiin tämän toisen lentokoneen alas ampumisen jälkeen, että yhdysvaltalaiset tiedustelu- eli vakoilulentokoneet jatkavat ylilentojaan Laosin ilmatilassa saattolentokoneiden suojelemina.

Molemmissa näistä tapauksista lentokoneiden ohjaajat onnistuivat laskeutumaan onnellisesti maahan laskuvarjojensa varassa. Vielä ei kuitenkaan tiedetä mikä heidän kohtalonsa on ollut maahan laskeutumisen jälkeen.

Toisen lentokoneen menettäminen johti korkeimpien sotilas- ja diplomaattisten portaiden neuvonpitoon tästä.

Tästä johtunee sekin, että puolustussihteeri Robert S. McNamara ei esiintynytkään puhujalavalla Ohion yliopiston päästöjuhlassa Ateenassa Ohiossa.

Valtiosihteeri Dean Rusk puhui samanlaisessa tilaisuudessa Smithin yliopistossa Northamptonissa, Mass. mutta hän myöhästyi puolellatoista tunnilla.

Kreikkalainen merimies:

38 päivää vankeudessa ilman oikeudenkäyntiä

Toronto. — Kreikkalainen merimies 21 vuoden ikäinen John Thomadakis valitti viime viikonvaihteessa Canadan korkeimmalle oikeudelle jättämässään käsin tekstatussa kirjeessä, että hän oli ollut pidätettynä 38 vuorokautta Donin vankilassa ilman, että hänet olisi saatettu oikeuden eteen.

Thomadakis karkasi laivalta Montrealissa v. 1962 ja hänet pidätettiin siirtolaisviranomaisten toimesta Torontossa tänä vuonna. Hän oli työskennellyt erinäisissä ravintoloissa 15 kuukauden ajan ennenkuin hänet pidätettiin viime maaliskuun 3 päivänä.

Kirjeessään korkeimmalle oikeudelle hän syytti, että siirtolaisviranomaiset olivat pidättäneet hänet ilmoittamatta hänelle, että hänellä oli vissit oikeudet ja sallimatta hänen päästä yhteyteen lainopillisen neuvonantajan kanssa.

Ontarion siirtolaisuusjohtaja L. R. Stirling kuitenkin väitti, että Thomadakisille ilmoitettiin hänen pidättämisensä jälkeisenä päivänä, että hän oli oikeutettu nauttimaan lainopillisen neuvonantajan avusta.

Hänet määrättiin karkoitettavaksi, josta määräyksestä hän ei esittänyt vetoomusta ja häntä koskevat asiakirjat lähetettiin Ottawaan maaliskuun 18 päivänä.

Mr Stirling väitti, että sinä aikana, jolloin oltiin järjestämässä matka-asiakirjoja häntä varten poliisilaitoksen taholta nostettiin häntä vastaan syytös salavihkaisesti maahan saapumisesta. Tämä tapahtui huhtikuun 9 päivänä. Seuraavana päivänä hänet tuomittiin viiden kuukauden vankeuteen tämän syytöksen nojalla.

Thamadakis sanoo korkeimmalle oikeudelle osoittamassaan kirjeessä, joka oli ilmeisesti jonkun hänen ystävänsä kirjoittama, että hän oli erittäin heikko englanninkielessä. Hän selostaa, että eräs siirtolaisuusviraston virkailija oli toiminut kielenkääntäjänä oikeudenkäynnissä, minkä jälkeen hän oli vankilaan palaamisensa jälkeen tullut tietoiseksi siitä, että hänet oli tuomittu viideksi kuukaudeksi vankeuteen.

Korkein oikeus on kuitenkin sittemmin tiedottanut tälle kreikkalaiselle merimiehelle, että hänellä on oikeus nauttia lainopillisen neuvonantajan avusta jos hän haluaa, että hänen asiansa käsiteltäisiin edelleen oikeudessa.

Rakennustyöläisten lakko vältettiin Järvienpäässä

Port Arthur. — Viime hetkessä allekirjoitettu uusi työehtosopimus vältti rakennusteollisuuden lakon täällä. Järvienpään Builders Exchange ja rakennustyöläisten eri unioiden välisten sopimusten uskotaan olevan perusolemukseltaan samanlaisia, myöntäen 25 sentin korotuksen tunnilta kaksivuotisen sopimuksen aikana. Kirvesmiesten ja sähkötyöläisten uniot ilmoittivat sopimukseen pääsystä perjantaina ja Sawmill Workers unio osasto 2693 lauantaina. Kirvesmiesten union osasto hyväksyi sunnuntaisessa kokouksessa enemmistöpäätöksellä tehdyn sopimuksen, tiedoittaa union sihteeri Steve Broadack. — ATH.

Suuri vaara olemassa Turkin hyökkäyksestä Kyprokseen

Nicosia. — Sunnuntaina ilmoitettiin täällä, että Kyproksen hallituksen ja YKn virkailijain välillä on sovittu neuvonpitosarjasta yhä uusien tietojen saapuessa siitä, että turkkilaiselta taholta voitaisiin aloittaa hyökkäys saarimaata kohtaan.

Hallituksen turvallisuusjoukot on määrätty taisteluvalmeuteen.

Eräs hallituksen puhemies ilmoitti sunnuntaina että presidentti Makarios oli neuvotellut 90 minuutin ajan hallituksen jäsenien kanssa turkkilaiselta taholta uhkaavan sotilaallisen vaaran valossa.

Hallitus kutsui YKn edustajat lauantai-iltana keskusteluihin, jotka jatkuivat kello 2:sta kello 4.30:een sunnuntaiaamulla.

Itse presidentti Makarios ei osallistunut tähän neuvonpitoon, mutta eräs hallituksen puhemies sanoi hänen olleen sitä mieltä, että olisi tiedotettava turkkilaiselta taholta uhkaavasta vaarasta ja turkkilaisten virkailijain antamista lausunnoista.

Ankarasta diplomaattisia teitä saapuneessa tiedotuksessa väitetään, että Yhdysvaltain presidentti Lyndon B. Johnson oli lähettänyt Turkin pääministeri Ismet Inonulle sähkeen ja että NATO-voimien komentaja kenraali Lyman Lemnitzer oli vieraillut maassa, joiden yhteyksien ansiosta turkkilaiset olivat pidättäytyneet hyökkäykseen ryhtymisestä.

Eräs YKn puhemies sanoi sunnuntaina, että itse saarimaalla kaikki näytti suhteellisen rauhalliselta.

YKn palveluksessa olevat suomalaiset asejoukot olivat tutkimassa ainoata viikonvaihteessa ilmoitettua välikohtausta — joitakin laukauksia oli kuultu noin viisi mailia koilliseen Nicosiasta.

Tito tapasi Hrushtshevin

Moskova. — Eilen ilmoitettiin täällä, että Jugoslavian presidentti Josip Titon oli määrä tavata Neuvostoliiton pääministeri Nikita Hrushtshevin seuraavana päivänä Leningradissa. Tarkkailijat olivat silloin sitä mieltä, että kysymyksessä on suhtautuminen Kiinan johtajiin.

Tito, joka on aikaisemmin tuominnut neuvostoliittolaiset johtajat syyttäen heitä kerettiläisyydestä, pysähtyy vähäksi aikaa Leningradissa vierailtuaan viikon ajan Suomessa. Tämä on yhdeksäs Neuvostoliiton ja Jugoslavian johtajien kohtaaminen sitten v. 1955.

Tarkkailijat sanovat lisäksi, että on olemassa merkkejä siitä, että Tito oli itse ottanut alotteen tämän kohtaamisen järjestämiseksi.

Jäävätkö Canadan joukot Kyprokseen pitemmäksi aikaa?

Ottawa. — On olemassa mahdollisuus, että Canada joutuu maksamaan vielä enemmän YKn rauhan säilytysjoukkoihin Kyprokseen lähettämiensä joukkojen ylläpitämisestä. Nämä joukot lähetettiin matkalleen siinä mielessä, että ne viipyvät Kyproksessa korkeintaan kolmen kuukauden ajan.

Kun canadalaiset lähetettiin Kyprokseen viime maaliskuussa pääministeri Pearson ilmoitti, että niiden ylläpitämiseksi sillä matkalla tarvitaan arviolta $2,600,000. Tähän arvioitiin silloin sisältyvän 1,200 miehen matkustamiskustannukset ja kaikki muu asiaankuuluva kolmen kuukauden aikana.

Nyt ilmoitetaan tavallisesti luotettavista piireistä että YKn Turvallisuusneuvosto harkinnee näiden joukkojen pitämistä Kyproksessa yli tämän alunperin suunnitellun kolmen kuukauden ajan.

Joissakin piireissä uskotaan, että Canada on valmis suostumaan ehdotukseen, että se rahoittaisi joukkojen ylläpitämisen Kyproksella pitemmän ajan kuin alunperin ajateltiin niitä siellä tarvittavan.

N-liitto valmis neuvotteluun Laosista

Moskova. — Neuvostoliittolaiselta taholta ilmoitettiin viikonvaihteessa, että se maa on valmis hyväksymään Puolan ehdotuksen kuuden vallan neuvotteluista Laosin tilanteen johdosta.

Uutistoimisto Tassin tiedotuksessa sanottiin, että Neuvostoliiton hallitus ehdottaa että neuvonpito tapahtuisi jossain puolueettomassa maassa — esimerkiksi Sveitsissä.

Puola ehdotti äskettäin, että Britannian, Neuvostoliiton, Canadan, Intian, Puolan ja Laosin kokoomushallituksen eri puolueiden edustajat kokoontulsivat pohtimaan tätä asiaa.

Yhdysvaltalaiselta taholta on ilmaistu, jotta sen maan hallitus olisi valmis kannattamaan ajatusta, mutta Laosin puolueettomalta taholta on vielä kieltäydytty hyväksymästä sitä.

Virallisissa yhdysvaltalaisissa tiedotuksissa kerrotaan, että Laosin Pathet Laon joukot ovat aloittaneet uuden hyökkäyksen Ruukkujen Tasangolta luoteiseen.

COLDWELL JA CRERAR SALANEUVOSTOON

Ottawa. — Entinen CCFn johtaja M J. Coldwell ja kenraali H. G. D. Crerar Canadan edustajiksi kuningattaren salaneuvostoon, ilmoitettiin täällä viikonvaihteessa.

Nimitykset merkitsevät sitä, että molemmat näistä miehistä voivat liittää nimensä eteen tittelin "honourable". Salaneuvoston jäsenet eivät nauti mistään palkkaeduista.

Pääministeri Pearson ilmoitti, että nimitykset on tehty siinä mielessä, että siten osaltaan muistettaisiin liittolaisten maihinnousua Normandyssa v. 1944. Tämä tapahtui kaksikymmentä vuotta sitten viime sunnuntaista.

Mr Pearson sanoi että mr Coldwellin ja mr Crerarin ansioituneisuus kuvaavat osaltaan Canadan sotilaallista ja siviiliroolia Canadan osallistumisessa toiseen maailmansotaan.

Salaneuvosto koostuu noin 90 kenraalikuvernöörin pääministerin ehdotuksesta nimittämästä jäsenestä. Heidät nimitetään jäseniksi heidän eliniäkseen.

Tähän mennessä ei ole vielä koskaan aikaisemmin nimitetty salaneuvostoon muita kuin joko konservatiivejä tai liberaaleja. Mr Coldwell joka oli liittoparlamentin alahuoneen jäsen vuodesta 1935 vuoteen 1958, on joidenkin tarkkailijain mielestä parlamentin kunnioitettavimpien jäsenien joukkoon kuuluva.

Hän asuu nykyään Ottawassa puolittain poliittisesta elämästä syrjään siirtyneenä ja luennoi aika-ajoittain poliittisesta taloustieteestä.

Oppjositiojohtaja John Diefenbaker osoitti suosiotaan kun hän sai kuulla Coldwellin nimittämisestä.

LIITTOPARLAMENTIN ALAHUONE HYVÄKSYI COLUMBIA-SOPIMUKSEN

Ottawa. — Liittoparlamentin alahuoneessa hyväksyttiin viime perjantaina Canadan ja Yhdysvaltain neuvottelijain laatima Columbiajoen vesivarojen käyttöä koskeva sopimus.

Ehdotus laiksi hyväksyttiin 108 äänellä 16 vastaan pääasiallisesti vain uuden demokraattisen puolueen vastustaessa sopimuksen ratifiointia.

Saskatchewanilainen konservatiivi Clarence Cooper vastusti ratifiointia yhdessä 15 uusdemokraatin kanssa siitä syystä, että jos sopimus lopullisesti ratifioidaan, niin sen mukaan Canadalla ei olisi enää oikeutta johdattaa mahdollisimman taloudellisesti joen vesiä Canadan aavikkomaakuntien maanviljelysmaiden kastelemiseksi.

Uusdemokraattien väitteissä tämän sopimuksen ratifiointia vastaan sanottiin, että vesien preerioille johdattaminen ei olisi taludellisesti mahdollinen siitä syystä, että sopimuksen mukaan kiellettäisiin niiden käyttö sähkövoiman kehittämiseksi.

Malesia kutsunut lisää ihmisiä asejoukkoihin

Kuala Lumpur. — Malesian pääministeri Tunku Abdul Rahman ilmoitti viikonvaihteessa, että hallitus oli päättänyt järjestää 12,000—15,000 miehen ja naisen pakko-oton asevoimiin. Syyksi hän ilmoitti sen, että indonesialaiselta taholta uhataan entisistä brittiläisistä siirtomaista muodostetun liittovaltion turvallisuutta.

Pääministeri ilmoitti hallituksen kokouksessa, että hän ei suostu Indonesian presidentti Sukarnon ehdottamaan neuvonpitoon Tokiossa ellei Indonesia kotiuta sejoukkojaan Sarawakin ja Sabahin (ent. Pohjois-Borneon) rajoilta.

Tämän jälkeen hän tapasi astrologi (tähdistä ennustajan) P. R. Pillain, joka sanoi hänelle, että korkeimman portaan neuvottelut alkavat kesäkuun 15 pnä, mutta mitään lopullista kriisin ratkaisua ei saavuteta näissä neuvotteluissa. Hän ennusti kriisin jatkuvan vielä 18 kuukautta. Samalla tähdistä ennustaja sanoi pääministerille, että hän tulisi saavuttamaan voiton korkeimman portaan neuvotteluissa, sillä hän tulisi saamaan puolelleen maailman myötätunnon.

Astrologin ennustuksen mukaan Indonesia tulisi suostumaan sissijoukkojensa kotiuttamiseen Tunku Abdul Rahmanin vaatimuksesta ennen korkeimman portaan neuvottelujen alkamista. Mutta tässä yhteydessä on muistettava myös se, että Indonesian taholta on ilmoitettu, jotta sissijoukkojen kotiuttaminen tulee olemaan ehdottomasti riippuvainen siitä miten nämä ehdotetut neuvottelut edistyvät.

Indonesialaisella taholla oltaessa edelleenkin sitä mieltä, että Britannian entisissä siirtomaissa olevat ihmiset on vapautettava brittiläisestä rahavallanalaisuudesta Malesian työvoimaministeri ilmoitti uudesta pakko-otosta Malesian asevoimiin ja siviilipuolustusjoukkoihin.

Malesiassa on tällä hetkellä 15,000 miestä käsittävät asevoimat. Jotkut näistä asevoimien jäsenistä on palveluksessa yhdessä brittiläisten sotilaiden kanssa Sarawakin ja Sabahin rajoilla, joilla Indonesialla ilmoitetaan olevan 5,000 miestä.

Samalla on ilmoitettu, että myös australialaisia asevoimia on lähetetty Malesiaan.

N-liitto ja USA yhteistoimintaan a-tutkimuksissa

Geneve. — Neuvostoliiton ja Yhdysvaltain taholta ilmoitettiin viikonvaihteessa, että nämä maat ryhtyvät vielä tämän vuoden loppuun mennessä ensimmäiseen yhteisen avaruusohjelmansa toteuttamiseen. Tarkoituksena on lähettää matkalle sääntutkimussatelliitti.

Samalla ilmoitettiin, että kahden maan välillä on sovittu yhteistoiminnasta avaruusbiologian ja lääketieteen tutkimuksessa.

Sunnuntaina uskottiin, että näistä kysymyksistä myös päästään sopimukseen kahden maan edustajien kesken ja että pian sen jälkeen voitaisiin esittää näitä kysymyksiä koskevat sopimukset niin Neuvostoliiton kuin Yhdysvaltainkin hallitukselle ratifiointia varten.

Etelä-Vietnamin katoliset mielenosoituksella Yhdysvaltoja vastaan

Saigon. — Rajusti yhdysvaltalaisvastaista mieltään osoittava roomalais-katolisten joukko, joka joidenkin arvioiden mukaan nousi 40,000 henkilöön, liikehti tämän Etelä-Vietnamin pääkaupungin kaduilla sunnuntaina.

Joissakin piireissä ilmaistiin pelkoa siitä, että tämä mielenosoitus voinee ennustaa samanlaista tapausta kuin seurasi budhalaisten mielenosoituksia viime vuonna, jolloin Diemin hallitus kaatui niiden johdosta.

Mielenosoittajat olivat selvästikin vastustavalla mielellä sen johdosta, että Yhdysvaltain suurlähettiläs Henry Cabot Lodge oli sekaantumassa asioihin. Ennenkuin kolme tuntia kestänyt mielenosoitus hajosi troopillisen kaatosateen alettua, väkijoukko yritti kaataa uudelleen nimitetyllä John F. Kennedyn aukiolla sijaitsevan Yhdysvaltain edesmenneen presidentin muistomerkin.

Jotkut vietnamilaiset, jotka yrittivät repiä alas Lodgea arvostelevia tunnuksia, joutuivat väkijoukon suuttumuksen kohteiksi. Jotkut vanhemmat miehet ja naiset sotkeutuivat jalkoihin väkijoukon rynnistäessä näitä ihmisiä kohden.

Tunnuksissa sanottiin: "Alas Cabot Lodge" ja "Menkää kotiinne Lodge".

VAPAUS (LIBERTY)
INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917
Editor: W. Eklund Manager: E. Suksi
Telephone: Office 674-4264 — Editorial 674-4265
Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Co. Ltd., 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada. Mailing address: Box 69.
Advertising rates upon application, translations free of charge.
Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.
CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB

TILAUSHINNAT

Canadassa: 1 vk. $9.00, 6 kk. $4.75, 3 kk. 2.75	USA:ssa 1 vk. $10.00 6 kk. $5.25
	Suomessa: 1 vk. 10.50 6 kk. 5.75

YKn kauppakonferenssista

Vaikka Canadan ja Yhdysvaltain sanomalehdet ja uutistoimistot puhuvat mahdollisimman vähän Genevessä jo toista kuukautta jatkuneen YK:n kauppa- ja kehityskonferenssin työstä ja saavutuksista, niin ilmeistä kuitenkin on, että siellä luodaan jotakin uutta ja kehitystä eteenpäin vievää suuntaa kansainvälisen kaupan alalla.

Huomioituaan, että mainittu konferenssi on siirtynyt valiokunta-asteelta jälleen ministeritasolle, Suomen laajimmin leviävä työväen päivälehti, SKDL:n äänenkannattaja Kansan Uutiset kirjoitti kesäkuun 2 päivänä tämän konferenssin työn tähänastisesta kulusta ja sen merkityksestä seuraavaa:

". . . Tämän jälkeen seuraa keskustelu ja päätöksien teko. Kauppakonferenssin aikataulu on pitänyt hyvin paikkansa eikä kokousta aiota jatkaa yli sovitun määräajan eli kesäkuun 15. päivän. Varsinkin valiokuntien työn tulokset ovat olleet todella huomiota herättävän hyviä, kun lisäksi muistaa, että vielä vuosi sitten uskoi harva asiantuntija tällaista konferenssin pitoa ylipäänsä mahdolliseksi.

Merkillepantavaa on ollut mm. se, etteivät kehitysmaat olekaan osoittautuneet niin erimielisiksi ja riitaisiksi kuin kapitalistiset teollisuusmaat olettivat. Kaikissa tärkeissä kysymyksissä ne ovat olleet tiiviisti yhtenäisessä rintamassa. Veri on osoittautunut vettä sakeammaksi kun Ranska on yrittänyt holhota itsenäistyneitä entisiä siirtomaitaan tai Englanti brittiläisen kansainyhteisön jäseniä. Tavanmukaista idän ja lännen välistä kiistaa ts. sosialististen ja kapitalististen maiden vastakkaista ryhmittymää ei ole myöskään päässyt syntymään siitä yksinkertaisesta syystä, että sosialistiset maat ovat olleet kehitysmaiden rinnalla ja tukena. Yllättävän paljon epävarmuutta ja hajanaisuutta on sen sijaan esiintynyt kapitalististen teollisuusmaiden kesken. Tämä on ilmennyt erikoisesti valiokuntien tehdessä päätöslauselmiaan aivan viime päivinä.

Valiokuntavaiheen tärkein saavutus, joka samalla muodostuu koko konferenssin pääasiaksi, on kysymys uuden kansainvälisen kauppajärjestön perustamisesta. Uuden elimen tulevia muotoja ei vielä tiedetä yksityiskohtaisesti. Jo nyt on kuitenkin ilmeistä, ettei siitä muodostu mitään puheluja tilastotoimistoa, joka toimisi rikkaitten klubin eli Gatt-järjestön tai YK:n jonkin elimen sivujärjestönä. Suosituimmuusaseman myöntäminen kehitysmaille teollisuusmaiden markkinoilla on jo varmaa, niin vastenmielinen kuin tämä ajatus olisi alunperin kapitalistisille teollisuusmaille. Tullien alentamisesta ja kauppaesteiden poistamisesta kehitysmaiden tuotteilta on hyväksytty myös päätöslauselmat. On merkille pantavaa, että Neuvostoliitto on ollut tämän suuntaisen kaupan liberalisoimisen isänä kehityskonferenssissa. Samaa luokkaa ovat päätöslauselmiin kuuluvat ehdotukset tavarasopimuksista ja kehitysmaiden tuotteiden hintojen vakauttamisesta kohtuulliselle tasolle.

Huomattavan suuren voiton kehitysmaat ovat saavuttaneet, kun alunperin Neuvostoliiton esityksestä on hyväksytty päätöslauselma, jonka mukaan kehitysmaille myönnettävien pitkäaikaisten luottojen korko ei saa nousta yli 3 prosentin. Neuvostoliitto tähän asti noudattama korko on ollut 2,5 prosenttia ja kapitalististen teollisuusmaiden 6 prosenttia — yksityisessä pääomaliikkeessä paljon enemmänkin. Niin ikään Neuvostoliiton noudattama kauppa- ja luottopolitiikka on saanut tunnustuksen kauppakonferenssin hyväksymässä päätöslauselmassa, jonka mukaan luoton saaneet kehitysmaat saisivat maksaa luottonsa takaisin omissa tuotteissaan tai osittain omissa valuutoissaan. Sen sijaan eivät sosialistiset maat voineet yhtyä ylimalkaiseen valiokuntamääritelmään yhden prosentin luovuttamisesta kansantulosta kehitysmaiden auttamiseen, sillä esimerkiksi USA vaatii tähän avustukseen luettavaksi myös kehitysmaille antamansa sotilasavun.

YK:n kauppa- ja kehityskonferenssi ei luonnollisesti tuo muutoksia ja parannuksia kädenkäänteessä, sillä onhan kysymys pitkäaikaisista laiminlyönneistä ja epäkohdista, joihin on syyllistynyt varsinkin se osa kapitalistisista teollisuusmaista, jotka tunnetaan imperialisti- ja siirtomaavaltoina. Kauppakonferenssin valiokuntatyö on joka tapauksessa jo nyt raivannut merkittävästi maailmankauppaa uusille, aikaisempaa oikeudenmukaisemmille urille. Kauppakonferenssin yleiskokouksen kaksi edessä olevaa viikkoa sisältävät kauaskantoisia ratkaisuja koko maailmankaupan kannalta.

Kuihtui kuin lasareetin suuruus

Viikon loppupuolella saadut uutistiedot todistivat kerran uudelleen — mikäli se lisätodisteita enää kaipaa — että ehdottomasti oikean osuu vanha ja viisas suomalainen sananparsi, että "eivät suuret sanat suuta halkaise".

* * *

Washingtonista torstaina saapuneessa New York Timesin uutistiedossa näet kerrottiin, että kuubalaispakolaisten vastavallankumouksellisten muodostaman "Kuuban vallankumousjuntan" päämies Manuel Ray Rivero oli yhdessä toisten tuhotyön tekijäin kanssa joutunut Britannian holhouksen alaisena olevan Bahaman aluevesillä brittiläisten vangiksi.

Sivumennen sanoen tässä Kuubaa vastaan ilmeisesti tuhotyötä tehneessä vastavallankumouksellisten joukkueessa oli viisi muuta jäsentä, mukaanlukien eräs nainen, sekä kaksi yhdysvaltalaista uutisvalokuvaajaa — itsenäisesti toimiva mutta nyt Life-julkaisun palveluksessa ollut Andrew St. George ja hänen avustajansa Thomas Duncan, jotka joutuivat myös brittiläisten ristikkojen taakse.

Brittiläinen risteilijä HMS Decoy ajoi näitä tuhotyön tekijöitä takaa ja pidätti heidät Bahaman edustalta, tiedoitettiin Lontoosta. Kaiken lisäksi oli pidätetty kolme muuta samaan ryhmään kuuluneita henkilöitä brittiläisen Bahaman saaristoon kuuluvasta eräästä pikkusaaresta.

Toisin sanoen vastavallankumousjuntan päämies Rivero yritti käyttää Bahamaa vandaalitekojensa suojakilpenä, mutta joutui kiinni rumasta tekosestaan kuin rotta kurjasta pikkukaupungin hevosmarkkinoilla!

Ja tämä samainen Ray Rivero on, ellei muistimme petä, sama herra ja suuruus joka huhti- ja toukokuussa julisti voimaperäisesti, että hän aloittaa toukokuun 20 päivänä Kuuban maan kamaralla sotatoimet Kuuban valloittamiseksi takaisin ulkomaalaisten sokeri- ja muiden suuryhtiöiden käyttöön ja riistoon!

Mutta vähän tuli villoja paljosta porusta!

SYNTYMÄPÄIVIÄ

Karl Joutsi, Sherridon, Man., täytti kesäkuun 1 pnä 75 vuotta.

Mrs Ida Lindroos, South Porcupine, Ont., täytti kesäkuun 5 pnä 80 vuotta.

Arvid Soderena, Whitefish, Ont., täyttää torstaina, kesäkuun 11 pnä 78 vuotta.

Urho Tynjälä, Vancouver, B. C., täyttää keskiviikkona, kesäkuun 17 päivänä 65 vuotta.

Yhdymme sukulaisten ja tuttavain onnentoivotuksiin.

Kirjeitä

ISOÄIDIN MIETTEITÄ

Sointula. — Sanotaan, että sanomalehti on ikkuna suureen maailmaan ja siihen kun lisätään vielä näköradio, niin silloin jo saat aika hyvän käsityksen suuren maailman touhuista.

Onhan tässä nyt aikaa katsella maailmaa kummastakin näkökulmasta. Ensimmäinen vaikutelma on se, että muoti ja järki ei taida sopia yhteen päähän, sillä jommasta kummasta joudut tinkimään. Eniten olen ihmetellyt sitä hiuksien muotia kun tukka pitää harottaa sinne sun tänne ja sitten voi tiirailla ja joskus on toinen silmä aivan peitossa. Suomessa tämä näyttää olevan erittäin suosittu muoti. Kuka voi otaksua kauniiksi sellaista, joka muuten on kauniisti puettu, mutta tukka on sikin sokin? Naisen povi, joka on lapsen ruokkimista varten, on nyt tehty toisen sukupuolen kiihoitusvälineeksi. Sen turvin tehdään rahaa, varsinkin tehtailijoille.

Entäs sitten musiikki? Sekin on "muotiasia". Todistaakseen olevansa uudenaikainen täytyy siinäkin mennä äärimmäisyyksiin. Eilen illalla katselin taas kun ne englantilaiset pojat (Beatles) esittivät sitä aikuista ja rummutustaan sekä housujen puistatusta. Yleisön puolelta kuului hirveä kiljunta ja pauhu. Sitten näytettiin kuinka yleisön puolella oli melkein kaikki nuoria tyttöjä hysterian vallassa. Olisi luullut, että siinä oli tuotu jonkun parantolan asukkaat. Kun pojat yrittivät lopettaa laulunsa niin huuto ja meteli vain yltyi. Ajattelin sitä katsoessani, että sanomaan kuin siitä riippuu kunkin kansakunnan tulevaisuus, minkälainen on nuoriso. Minkälaisia äitejä ja puolisoita tulee tuollaisesta joukosta? Ei tarvitse lainkaan ihmetellä niitä onnettomia nuoria jotka nykypäivänä tulevat äideiksi jo 12-vuotiaina tai alle 16-vuotiaina. Luin eräästäkin kaupungista tiedoituksen jossa sanotaan puolet syntyneistä lapsista olleen sen ikäisten äitien. Minkälaista onkaan tyttörakkojen elämä sellaisien haaksirikkojen jälkeen.

Voimmeko me viskata heitä kivellä? Eikö olisi yhteiskunnallinen velvollisuus tehdä täysi käännös. Kaikkein suurin syy tähän on raha, jota pitää saada, vaikka ihmisen elämänkin hinnalla.

Entäs elokuvat ja kirjallisuus? Niissä rehoittaa raakuus ja julmuus ym. ja niitä nuoriso katselee ja lukee. Sitten vielä ihmetellään sellaista kun kukaan ei mene apuun vaikka nähdään että nainen tapetaan silmien edessä. Tämäkin tapaus on kerrottu useissa lehdissä, Mutta kun ihmisiä on vuosia kasvatettu siihen, että heitä ei liikuta se mitä kanssaihmiselle tapahtuu.

Tämä minun katselmani suureen maailmaan ja siellä näkemäni ei ole kaunista, mutta voiko kukaan sanoa, että se ei ole totta. Ja onko viisasta aina vaieta? Eikö jo olisi aika herättää ihmisiä ajattelemaan sitä, että mihin olemme menossa?

Luin tässä eräästä amerikkalaisesta lehdestä kuinka paljon amerikkalaisia sotajoukkoja on ympäröi maailmaa. Ajattelin, että missä on amerikkalaisia siellä on myöskin mellakoita. Heitä on siellä missä tavallinen kansa nousee vaatimaan ihmisoikeuksia ja leipää lapsilleen. Amerikkalaiset ovat auttamassa rikkaita ja riistäjiä sekä kansojensa orjuuttajia. Mikä merkitys on sillä Vapauden patsaalla, joka ottaa vastaan USA:han tulijoita? Mistä maasta löytyy sen enemmän vapauden vastustajia? — Isoäiti.

Suomen ja Jugoslavian presidenttien puheista

Helsinki. — Presidentti Titon vierailu maassamme sai alusta alkaen erittäin lämpimän sävyn, niin kuin saattoi odottaakin, sanoo SKDL:n äänenkannattaja Kansan Uutiset viime keskiviikkoisessa toimituskirjoituksessaan ja jatkaa: Vierailun herättämä laaja huomio johtuu huomattavalta osaltaan siitä kunnioituksesta ja kiinnostuksesta jota maassamme tunnetaan presidentti Titoa kohtaan henkilökohtaisesti. Mitä nimenomaan maamme työväestöön tulee, on se erikoisen tyytyväinen sen johdosta, että viime vuosien kuluessa on voitu poistaa aikaisemmat säröt Jugoslavian ja muiden maiden kommunististen puolueiden välillä ja palautettu toverilliset luottamuksen ja yhteistoiminnan suhteet. Juuri Jugoslavian valtion päämiehen virallisille vierailuille antaa luonnollisesti oman leimansa se seikka, että Jugoslavialla liittoutumattomana sosialistisena valtiona on ulkopoliittinen erikoisasema sosialististen valtioiden joukossa aivan samoin kuin sopimussuhteessa Neuvostoliittoon oleva Suomi on kapitalististen valtioiden joukossa asemansa samaa talousjärjestelmää edustaviin maihin verrattuna.

Molempia valtioita yhdistää ennen kaikkea se, että ne pyrkivät rauhantilan säilyttämiseen ja kansainvälisten ristiriitojen tasoittamiseen. Tämä ulkopolitiikan peruslinja kävi esille myös niin presidentti Titon kuin presidentti Kekkosenkin ensimmäisissä puheissa. Presidentti Kekkonen totesi käsityksenään, että jännityksen lieventämiseen tähtäävät pyrkimykset ovat jo johtaneet eräisiin merkittäviin tuloksiin, mutta totesi kansainvälisen jännityksen juurien olevan vielä syvällä ja keskinäisen luottamuksen kasvavan hitaasti. Pienenkään valtion ei ole kuitenkaan syytä väheksyä mahdollisuuksiaan vaikuttaa osaltaan maailmanrauhan asiaan — rauhan hyväksi tai sen vahingoksi —, ja hän korosti juuri puolueettomien ja sotilasliittoutumien ulkopuolella olevien mahdollisuutta rakentavaan kansainväliseen yhteistyöhön "yli kylmän sodan ja idologisten rintamalinjojen". Erikoisesti hän mainitsi työskentelyn YK:ssa, ja esitti Suomen kohdalta siinä yhteydessä esimerkkinä hallituksen päätöksen muodostaa valmiusjoukko-osasto sitä varalta, että "Suomi osallistuisi YK:n rauhanturvaamistoimintaan" — tosin esimerkki, jota parempi ja yleisiä käsityksiä maassamme vastaavampi olisi varmaan ollut löydettävissä.

Puhuessaan Suomen puolueettomuuspolitiikasta ei presidentti Tito unohtanut mainita presidentti Kekkosenkin esittämää aloitetta atomivapaan vyöhykkeen muodostamisesta Pohjois Eurooppaan — tätä asiaa, jonka eteenpäin ajaminen tuntuu jostakin syystä meidän ulkopolitiikassamme "unohtuneen". Verrattaessa näiden kahden maan ulkopolitiikkaa käy nimenomaan presidentti Titon puheesta esille se aktiivisuus, joka sävyttää Jugoslavian ulkopolitiikkaa liittoutumattomien valtioiden yhteistyössä. Hän viittasi tulevaan liittoutumattomien maiden konferenssiin, jonka osanottajamäärään hän toivoi kasvavan ja uskoi, että "tämä konferenssi tulee antamaan uuden ja voimakkaan sysäyksen rauhaa rakentaville voimille niiden ponnistuksissa edistää kansojen välistä ymmärtämystä, jännityksen lieventymistä, aseiden riisuntaa, kolonialismin viimeisten rippeiden poistamista" jne. Tito lausui ilonsa, että Suomikin osallistuu huomioitsijana tähän konferenssiin.

On mielenkiintoista todeta, että äärimmäisen oikeiston pää-äänenkannattaja Uusi Suomi ehti jo eilen lähteä tulkitsemaan presidentti Kekkosen puheesta löytämiään 'hienovaraisia alleviivauksia' niin ettei Suomi voisi osallistua liittoutumattomien maiden työhön, koska ne aktiivisesti ottavat kantaa kansainvälisiin kiistakysymyksiin. Lehteä pelotti jopa se, että huomioitsijankin lähettäminen aiheuttaisi "väärinkäsityksiä asenteemme suhteen". Jos tällainen näivetystautinen "puolueettomuuspolitiikka" — vahvistettuna valmiusjoukko-osaston perustamisella — olisi paljon puhuttu Suomen ulkopolitiikan linja, niin silloin on tämän linjan perussisältö varmaan laajalti ymmärretty väärin niiden keskuudessa, jotka ovat sitä kiittäneet. Koska Uuden Suomen provosoiva tulkinta aiheuttanee vielä keskustelua, olisi ulkopolitiikkamme johdon aiheellista jossakin yhteydessä selvittää maamme virallista asennetta niihin kansainvälisen politiikan perusongelmiin, joihin presidentti Titokin viittasi, samalla kun jälleen kerran voitaisiin näyttää, mikä on maamme asema puolueettomien valtjoiden kartalla.

Brittien patsaat pois Delhistä

New Delhi. — Intian hallitus on päättänyt poistaa kaikki englantilaisten valtiomiesten ja hallitsijain patsaat New Delhistä, sanoi apulaisisäministeri Lalit Mishra parlamentin alahuoneessa viime viikolla.

Muualla Intiassa sijaitsevien patsaiden kohtalosta päättävät osavaltion hallitukset, hän lisäsi.

New Delhissä nykyjään olevien kahdeksan englantilaisen patsaan joukossa on Yrjö V:n ja kuningatar Victorian patsaat.

Kupattiinko valtiolta $39,500,000?

Ottawa — Puolustusministeriö julisti viime vuonna 2,600 aine- ja välineryhmää ylijäämätavaraksi, tiedoitettiin alahuoneen tilintarkastusvaliokunnalle torstaina. Ne ylijäämätavarat maksoivat hallitukselle alunperin $39,500,000.

Tilintarkastajavaliokunta päätti heti, että asiasta suoritetaan tutkimus. Valiokunta pyysi että tilintarkastuspäällikkö Maxwell Henderson suorittaisi itse kolmisen viikkoa kestävän tutkimuksen.

Hallituksen varastohuoneiden tarkastus on osoittanut, että laivastolla oli alusvaatteita — yhtä kokoa — varastossa niin paljon, että ne riittävät 1,000 vuotta, että armeijan varastossa oli yhtä kokoa suojapukuja (overalls) 97 vuodeksi ja että RCAF:lla (Canadan ilmavoimilla) oli yhdenlaisia sähkölamppuja niin paljon että ne riittävät 270 vuotta.

Mr Henderson sanoi virastonsa havainneen että talousvuonna 1962—1963 julisti puolustusministeriö ylijäämätavaraksi $39,500,000 arvosta käyttämätöntä tai käyttökelpoista tavaraa.

"Olen sitä mieltä, että olen ansainnut pitkän levon." — TNS-kuva.

Mitä muut sanovat

"MAAILMAN RAUHAN VAARA"

Kuuba-kysymyksessä on USAsta tullut maailman rauhan vaara. Seuraten miltei täydellisesti Yhdysvaltain lehdistön enemmistön lukittua yksituumaisuutta Yhdysvaltain ulkoministeriö on siitä lähtien kun Fidel Castro otti Kuubassa voittoilumahdollisuudet amerikkalaisyhtiöiltä ylläpitänyt asiallisesti puhuen sotatilaa heikompaa maata kohtaan, mikä olisi tarvinnut ennen muuta apua ja rohkaisua . . .

Yhdysvaltain ison kalikan mentaliteettia (mielentilaa) kohdistetaan nyt niitä itsenäisiä ja vapaita maita (kuten Britannia, Ranska ja Canada) vastaan, jotka ovat päättäneet jatkaa ei-strategisten tavarain kaupankäyntiä Kuuban kanssa . . .

Fantaastinen itsenäisen maan ilmatilan loukkaaminen, mihin Yhdysvallat osallistuu päivittäin sen lähettäessä sotilaslentokoneitaan Kuuban yli, aiheuttaa myös jo mielenkiintoa.

Tosiasia on, että toimiessaan tahallisesti väärin Kuuban kysymyksessä, Yhdysvallat vaarantaa maailman rauhaa ja sen lisäksi kaiken eläväisen olemassaoloa planeetallamme. Se on meidän aikkautemme suuri skndaali. Se on ihmisarvon suurin loukkaus.

Kieltäytyessään menemästä pitemmälle Britannia, Ranska ja Canada omaavat suuren voiman ja voivat tehokkaasti käyttää tätä voimaa saadakseen Yhdysvallat vakuuttuneeksi, että yksipuolinen komentelu (bullying) Teddy-Rooseveltin malliin, ei enää vetele.

— Kingston Whig-Standardin toimituskirjoitus.

•

MITÄ HÄN VAINOO UNIONISTEJA, KOMMUNISTEJA JA RAUHANPUOLUSTAJIA

— Robert Kennedy— Yhdysvaltain oikeusministeri — on huolissaan siitä, että syyttömiä ihmisiä pidetään vankilassa.

— Martin Goodmanin Washingtonin kirjeen otsikko Globe and Mail lehdessä.

SEEBOHMIN MYNCHEN-LINJA TYRMISTYTTÄÄ

Berliini. — Samanaikaisesti kun Länsi-Saksan kulkulaitosministeri Seebohmin helluntaina sudeettisaksalaisilla päivillä Nyrnbergissä pitämä puhe kiertää eurooppalaisessa lehdistössä leimattuna avoimeksi tunnustukseksi sodan ideologisesta valmistelusta on liittokansleri Erhard kutsunut ministerin nuhdeltavakseen.

Seebohm nimitti skandaalimaisessa puheessaan Mynchenin sopimusta kansainoikeudellisesti moitteettomasti aikaansaaduksi sopimukseksi ja vaati "konkreettisesti ryöstettyjen sudeettisaksalaisten alueiden luovuttamista synnyinmaalle". Hitler esitti aikoinaan saman vaatimuksen täsmälleen samassa sanamuodossa ja sitä seurasi sudeettialueen ja koko Tshekkoslovakian miehityksen ohella toinen maailmansota. Seebohmin Bonnin kabinetin jäsenenä esittämä täsmällinen aluevaatimus ja lehtikommenttien ennen näkemätön vastalausemyrsky, jossa on vaadittu Seebohmin erottamista, on pakottanut Erhardin muistuttamaan, että liittohallituksen jäsenten on pysyttävä hallituksen linjoilla myös sudeettisaksalaisten tilaisuuksissa puhuessaan.

Erhardin antama moite on lähinnä yleisen mielipiteen pakottama muodollinen ele, sitä osoittaa mm. se, ettei Länsi-Saksan hallitus ole vastannut Tshekkoslovakian presidentti Novotnyn toukokuun 9 pnä liittokansleri Erhardille osoittamaan vaatimukseen sanoutua virallisesti irti Mynchenin sopimuksesta, todetaan Erhardin nuhdesaarnaa koskevissa maanantaisissa artikkeleissa. Mynchenin sopimuksesta ei Erhard puhu myöskään Seebohmille antamansa moitteen yhteydessä, ainoastaan Bonnin, Washingtonin, Lontoon ja Pariisin yhteisesti sopimasta idänpolitiikasta, jonka mukaan kauppa- ja kulttuurisuhteita kehitetään edelleen sosialistisiin maihin Tshekkoslovakia mukaanluettuna.

Yleisesti tunnettu tosiasia kuitenkin on, että länsivaltojen idänpolitiikkaa koskevissa neuvotteluissa on Länsi-Saksan ulkoministeri Schröder hylännyt kompromisseitta länsiliittoutuneitten vaatimuksen Oder-Neisse-rajan tunnustamisesta. Länsi-Saksan hallituksen virallinen linja vaatii vuonna 1937 voimassa olleiden rajojen, ei sudeettialueiden palauttamista. Seevohmin olisi pitänyt esittää aluevaatimuksensa DDRlle, Puolalle ja Neuvostoliitolle Tshekkoslovakian asemesta esiintyessään julkisesti Saksan liittotasavallan ministerinä pysyäkseen hallituksen päätöksissä, sanoo mm. Neues Deutschland -asiaa koskevassa pääkirjoituksessaan.

TÄSMÄLLISYYTTÄ

— Tuossa meidän junamme meni juuri.

— Mutta herran tähden selitä johdonmukaisemmin! Jos se jätti meidät, niin kuinka voit sanoa "meidän junamme".

PÄIVÄN PAKINA

VESURIN KÄYTTÖ VÄÄRYYDEN VESAKOSSA

Tässä suuressa ja rakkaassa Canadassamme on äärettömän paljon hyvää ja kaunista, mutta paljon on vielä raivaamatonta korpea ja polttamatonta kaskea sekä vääryyden vesakkoa.

Ei ole epäilyäkään siitä, etteikö Canadasta tule uutteran kansansa kätten ja aivojen työn tuloksena maa jossa vallitsee aineellisesti ja henkisesti ylätkylläisyyden ja hyvinvoinnin olotila kaikkien ihmisten keskuudessa; maa minkä sanavarastostakin häviää sellaiset määritelmät kuin köyhyys, puute, nurjamielisyys jne.

Mutta paljon on vielä tehtävää työväenliikkeellä ja tavallisilla kansalaisilla yleensä, sekä erikoisesti työtätekevien ja muiden edistyksellisten piirien sanomalehdillä ennenkuin saadaan korjatuksi nyt vielä aivan luvattoman suuressa määrin ilmenevät epäkohdat ja vääryydet.

Ottakaamme tässä pari tai kolme esimerkkiä viime keskiviikkona tänne Sudburyyn saapuneista uutistiedoista.

Hamiltonista, Ontariosta tulleessa William McGuffin uutiskirjeessä kerrottiin, että "yhä useampi ja useampi canadalainen" joutuu turvautumaan nykyisenä "hyvänä" eli suhteellisesti vilkkaana työkautena köyhien avustukseen. Hän kirjoitti:

"Jatkuvasti kasvava määrä Canadan väestöstä elää hallituksen avustuksella".

"Iäkkäiden sekä terveys ja huoltoministeriön neuvonantaja W. A. Dyson sanoi, että . . . vuodesta 1930 lähtien on Canadassa kohonnut jatkuvasti työttömien "normaalinen" määrä. Sodanjälkeisenä aikana oli työttömien määrä 3 prosenttia työvoimamäärästä, mutta nyt pidetään 5 tai 6 prosentin työttömyysmäärä "normaalitilana".

"Mr Dyson huomioi, että Canadan eläkesuunnitelman eräisiin kohtiin liittyy olettamus 7-prosenttisesta työttömien määrästä . . ."

Tällaistakin on siis täällä suuressa ja rikkaassa Canadassamme. Mutta sen, kuinka suurta huolta ja tuskaa työttömyys aiheuttaa aineellisesti ja henkisesti, sen tietää vain hän, joka joutuu vastoin omaa tahtoaan sen kokemaan.

On suorastaan ihme, ja ennenkaikkea työtätekevän väestön moraalin lujuutta ja kestävyyttä kuvaavaa se, että kuukausimääriksi työttömiksi heitetyt miehet ja naiset jaksavat kuormansa kantaa.

Mutta heikommat heistä sortuvat aina silloin tällöin ja silloin saamme lukea esimerkiksi seuraavanlaista uutistekstiä (Toronto Star kesäk. 3 p):

Beli Poholoczik sanoi poliisille, että hänen vaimostaan tuli prostituutti sillä aikaa kun hän (Beli) oli vankilassa.

"Me olimme köyhyyden avustuksen varassa" hän sanoi salapoliisille Ronald Cliffordille ja Charles Dimmockille. "Lastensuojeluyhdistys otti pois meidän kaksi lastamme."

"Beli sanoi, ettei hänellä ole mitään tekemistä vaimonsa edesottamisissa . . . Sen johdosta poliisituomari Joseph Addison vapautti Belin parittajasyytöksestä, mutta tuomitsi hänen 24-vuotiaan vaimonsa Irenen huonomaineisen paikan pidosta . . . $100.00 sakkoon tai 20 päiväksi vankilaan."

Me emme luonnollisestikaan tiedä "syitä syviä" yllämainitun nuoren perheen kurjaan asemaan. Syitä voi olla monenlaisia. Mutta yleisesti puhuen työläisperheen hunningolle menon yhtenä suurimpana syynä on köyhyys ja puute. Liian usein pitää paikkansa sanonta, että "kun köyhyys tulee ovesta sisään, painuu rakkaus ulos ikkunasta."

* * *

Meillä täällä Ontariossa on lämpimästi tervehdittävä laki, mikä kieltää rangaistuksen uhalla työnantajan syrjimästä työläisiään kansallisuuden rodun tai ihonvärin perusteella.

Niinpä sitten tapahtui — näin kerrottiin torontolaislehdissä — että kaksi floridalaista vesiasiain virkailijaa oli määrätty maksamaan kahden päivän työn menetyksestä $50.00 korvausta eräälle pikakirjoittajattarelle siitä, kun he olivat kieltäytyneet vastaanottamasta ontariolaisen lakimiesliikkeen lähettämän pikakirjoittaren palvelua siksi kun hän sattui olemaan canadalainen neekeri. Näiden floridalaismiesten kerrotaan sanoneen: "suoraan puhuen, me emme halua (palvelukseemme) värillisiä ihmisiä." Selvästi sitä lakivastainen teko!

Saman uutistiedon mukaan mainitut herrat rotusyrjijät ja heidän ontariolainen lakimiehensä — jotka rikkoivat julkeasti canadalaista lakia — saivat kuitenkin pitää nimensä salassa, vaikka heidän väärinpeluunsa uhrin, miss Jean Burken nimi mainittiin uutistiedoissa! Torontolaisen uutistiedon mukaan Ontarion ihmisoikeuskomissionin johtaja tri Daniel Hill "kieltäytyi antamasta näiden miesten ja heidän lakimiehensä . . . nimiä."

On tietysti hyvä, että nämä floridalaismiehet määrättiin maksamaan miss Burkelle $50 korvausta työnsä menetystä. Mutta miksi hallituksen viranomainen salaa rikoksen tekijöitä ja heidän osakumppaneitaan? Onko meillä yksi laki lakimiehiä ja heidän "korkea-arvoisia" asiakkaitaan varten ja toisenlainen laki omalla työllään eläviä konekirjoittajattaria ja heidän kaltaisiaan varten? Me vain kysymme.

Kuten sanottu, paljon on vielä heilutettava vesuria yhteiskunnallisen vääryyden vesakossa ennen kuin kaikki canadalaiset saavat nauttia siitä hyvinvoinnista, mikä heille kuuluu, ja minkä tämä suuri maamme voi, ja tuleekin heille lopulta antamaan.

Ja siinä "vesurin heiluttamisessa" tarvitaan ennenkaikkea työväenlehtiä, kuten Vapautta, jonka hyväksi ja edistämiseksi voidaan tällä hetkellä toimia, parhaiten osallistumalla tulevan haastekampanjan valmisteluun. — Känsäkoura.

Urheilua

Suomi hakkasi Unkarin 80—58

Geneve. — Suomi voitti Unkarin tuloksella 80—58 Genevessä viime torstaina pelatussa Tokion olympialaisten koripalloilun karsintaottelussa. Puoliajalla Suomi johti 40—21.

Laanti avasi Suomen pistetilin pelin kolmannella minuutilla, ja kymmenen ensimmäisen minuutin päättyessä Suomi johti jo 19—11. Unkarilaiset taistelivat epätoivoisesti ylivoimaisia vastustajiaan vastaan, mutta suomalaiset lisäsivät jatkuvasti pistetiliään ja kohta Unkari oli hävillä 17—28. Puoliaikaan mennessä selvästi ylivoimaiset suomalaiset olivat hankkiutuneet 40—21 johtoasemaan.

Suomalaiset hellittivät vauhtiaan toisella jaksolla pitäen kuitenkin pelin tilanteet hallussaan vastustajaan teknillisimpinä. Suomalaiset lisäsivät johtoaan, ja peli oli ensin 54—32, siten 65—40 ja 67—46.

Lopulliset voittonumerot 85—58 osoittivat selvästi Suomen joukkueen nopeuden ja taidon.

Suomen joukkueen paras korintekijä oli Kari Liimo, joka hankki joukkueelleen 25 pistettä. Piikevaara teki 20 pistettä ja Martti Liimo 19.

Kävellen kuntoa — onnistui mainiosti

Helsinki. — Toukokuun lopussa päättynyt Kansanurheilun Keskusliiton Kävellen kuntoa-tempaus on tänä keväänä onnistunut yli odotusten. Kamppailun kulussa ennättiin myös uusi osanottajaennätys, joka lienee noin kymmenkertainen edelliseen verraten. Kun edellinen ennätys oli viime vuodelta — 350,000 — niin nyt kerääntynee KUK:n Kävellen kuntoa-suorituksia ennakkolaskelmien mukaan yli kolme miljoonaa.

MM-kilpailut y-urheilussa; Japanin esitys

Tokio. — Japanin ehdotus yleisurheilun maailmanmestaruuskisojen järjestämisestä olympiakisojen välivuosina otetaan esille Kansainvälisen Yleisurheiluliiton lokakuussa Tokiossa pidettävässä kokouksessa kerrottiin japanilaiselta taholta keskiviikkona.

Nämä maailmanmestaruuskisat tulisivat Japanin ehdotuksen mukaan korvaamaan Euroopanmestaruuskisat jotka viimeksi pidettiin Belgradissa vuonna 1962. Seuraavat on tarkoitus pitää Budapestissä vuonna 1966.

2,000 olympiaseulan läpäissyttä NL:ssa

Moskova. — Noin 2,000 urheilijaa jotka edustavat maamme kaikkia tasavaltoja, ovat jo läpäisseet vaikeat olympiakisojen karsintakokeet, mutta 22 urheilulajia edustavan neuvostojoukkueen lopullinen valinta suoritetaan vasta useitten kansallisten ja kansainvälisten kilpailujen jälkeen, toteaa Neuvostoliiton urheilujärjestöjen keskusneuvoston puheenjohtaja Juri Mashin edustajallemme antamassaan lausunnossa.

Neuvostoliiton urheilun voimasta osoittaa sekin, että nykyisin voimassaolevista 85 olympiaennätyksistä kuuluu 35 neuvostourheilijoille.

Caron teki EEn 1.09,5 selkäuinnissa

Pariisi. — Ranskan Christine Caron alitti omissa nimissään olevan naisten 100 metrin selkäuinnin Euroopan ennätyksen sekunnin kymmenekselä uituaan Pariisissa perjantaina ajan 1.09,5.

Igor Novikov Suomessa

Helsinki. — Nykyaikaisen viisiottelun nelinkertainen maailmanmestari Igor Novikov saapui kesäkuun alussa Helsinkissä pidettäviin kansainvälisiin kilpailuihin, joihin osallistuu viisiotteilijoita Suomesta, Ruotsista, Länsi-Saksasta ja mahdollisesti Yhdysvalloista.

SUOMEN

viikko- ja kuukausijulkaisuja saatavana kirjakaupastamme

"APU"
Numero 14—16—17—18—19
Irtonumeron hinta 45c
Postitse lähetettynä 50c

"Valitut palat"
Huhti- ja toukokuun numero
Irtonumeron hinta 35c
Postitse 40c

Neuvostoliitto
No. 73—88
Kerran kuussa ilmestyvä kuvalehti
HINTA 25c — Postitse 35c

"SEURA"
Saatavana No. 19—20
Koko perheen lehti
Irtonumeron HINTA 45c
Postitse lähetettynä 50c

"Kotiliesi"
No. 10
Irtonumeron HINTA 45c
Postitse lähetettynä 50c

"Viikonloppu"
Saatavana No. 14—15—16—17 18—19—20
Irtonumeron hinta 35c
Postitse lähetettynä 40c

"Hopeapeili"
Saatavana No. 3—4—5
Irtonumeron hinta 60c
Postitse lähetettynä 65c

"Kotiposti"
No. 10
Irtonumeron hinta 45c
Postitse lähetettynä 50c

"Me naiset"
Saatavana No. 19—20—21
Irtonumeron hinta 40c
Postitse lähetettynä 45c

"Suomen Kuvalehti"
No. 17—18—19—20
Irtonumeron HINTA 45c
Postitse lähetettynä 50c

Seuratkaa ilmoitustamme, sillä joka viikko saapuu uusia irtonumeroita yllämainituista viikkojulkaisuista. Lähettäkää irtonumerotilauksenne osoitteella:

Vapaus Publishing Company Limited
100 Elm St. West, Sudbury
Ontario
P.O. Box 69

Ebyssa pidetään hauskat tanssit

Eby, Ont. — CSJ:n Ebyn haalilla pidetään hauskat tanssit kesäkuun 13 päivänä, alkaen kello 9 illalla. Nykyään kun ilmat ovat olleet vähän kylmänlaisia pitää pistää välillä tanssiksi, että lämmittää oikein kunnolla. Siinä tanssin lomassa voi pistäytyä välillä nauttimassa hyvästä kahvista.

Siellä voi sitten tehdä vaikka talonkauppoja sillä haali on nyt myytävänä. Muistakaa tämä tilaisuus ja tulkaa vaikka pitempienkin matkojen takaa. Kaikki tervetulleita! — Hj. H.

Websters Cornersissa juhannusjuhlat

Vancouver. — Annamme tässä vielä viimeisen tiedoituksen niistä Websters Cornerissa pidettävistä juhannusjuhlista. Linja-auto lähtee Clinton-haalin edestä Websters Corneriin kesäkuun 21 pnä kello 11 ap. Edestakainen kyyti maksa ainoastaan yhden dollarin.

Perillä on paljon hyvää ohjelmaa sekä seurapeleja, kananlihamojakkaa ja saunakilpailu siitä että kuka saunassa kestää löylyä ja voittajalle annetaan palkinto. Varatkaa oma pyyheliina ja saippua mukaanne.

Juhlassa on myöskin kolme hyvää ovipalkintoa. Toivomme, että tähän tilaisuuteen ottaa osaa suuret joukot. — Komitean puolesta, Aune.

Tanssit Tribune-lehden hyväksi

Toronto. — Edistysmielisen lehdistön lukijoita ja kannattajia kutsutaan Tribune-lehden rahoituskampanjan hyväksi järjestettävään tanssijaistilaisuuteen 300 Bathurs St., perjantaina, kesäkuun 12 pnä, kello 8.30 ill. Siellä on merkkitansseja ja muita erikoisuuksia. Sisäänpääsy $1.00.

"Indian" esitetään Canadapäivä-juhlassa

Toronto. — George Ryganin kirjoittama uusi canadalainen näytelmä "Indian", mikä on saanut suuren huomiota osakseen kautta maan, esitetään Canadapäiväjuhlassa 1964. Tässä suomalaisen näytelmäseuran esittämässä näytelmässä kuvataan vallitsevaa "virallista" suhtautumista Canadan intiaaneihin. Juhlaohjelmassa on myös kansanlaulua, tanssiesityksiä ja voimistelua.

Olympiasoihdun pitkä reitti

Olympiasoihdun matka on pisin tähänastisista. Tänä vuonna Tokiossa pidettävät Olympian kisat ovat aiheuttaneet suuria vaikeuksia Olympiatulen matkareitin suhteen. Erämetsät, autiomaat ja vuoret ovat osoittautuneet vaikeiksi esteiksi reittiä määrättäessä ja sitä on täytynytkin muuttaa useampaan otteeseen. Nyt on asia kuitenkin lopullisesti lyöty lukkoon ja reitti on kokonaan määrätty. Se kulkee yli puolen maapalloa ja tuleekin olemaan pisin Olympian kisojen historian aikana, (kts. karttaa). Soihtu sytytetään 20 päivänä elokuuta Olympiassa, muinaisten kisojen paikalla, ja viestinjuoksijat tuovat sen 23 päivänä elokuuta Ateenaan. Sieltä soihtu lähtee samana päivänä lentokoneella alkaakseen 12 kaupungin ja 12 maan kautta kulkevan matkansa. Syyskuun 6 päivänä tuli saapuu Okinavaan ja sen jälkeen Japaniin. Soihtu luovutetaan maasta toiseen. Japanissa sytytetään vielä kolme muutakin soihtua tästä Olympiatulesta, jonka jälkeen soihdut kuljetetaan neljää eri reittiä Tokioon, minne niiden on määrä saapua lokakuun 8 päivänä.

TORONTON KUULUMISIA

Toronto. — Toronton osaston kokouksessa keskusteltiin kesäk. 1 pnä Liekin ja Vapauden haasteryntäyksestä ja kokouksessa järjestettiin valistuskomitean huolesta järjestää seurapelitilaisuuksia haasteryntäyksen onnistumiseksi. Samalla hyväksyttiin Olga Salo ottamaan lahjoituksia ja haasteita vastaan Don Haalilla ja V. Kauppila ottaa vastaan lahjoituksia TARMOLASSA. Myöskin kaikki Vapauden asiamiehet ovat velvoitettuja ottamaan haasteita joten torontolaisilla ei ole suurempia hankaluuksia lahjoituksensa ja haasteensa antamisessa sillä edellämainitut henkilöt ottavat ne mielihyvällä vastaan ja toimittavat perille. Otetaanpa nyt sitten tämä kampanja sydänasiaksemme ja kiirehditään nimemme jo ensimäiseen numeroon jossa haasteet julkaistaan.

Tarmolan asioista keskusteltiin myöskin kokouksessa laajasti ja raporteista ilmeni, että kokki on saatu varmasti hyvä ja ammattitaitoinen. Isäntänä toimii sama kuin parina edellisenäkin kesänä, joten hän on kaikille tunnettu. Tätä kirjoittaessa on Tarmola jo avaattu yleisölle. Siellä saunotaan joka keskiviikko, lauantai ja sunnuntai kuten ennenkin ja ravintola on avoinna joka päivä. Juhannustanssit pidetään lauantaina, kesäkuun 20 ja mahtava KOKKO tullaan polttamaan vanhan tavan mukaan, ja varmaankin silloin tulee kaikki tuttavineen jälleen Tarmolaan juhannusta viettämään. Tarjoilu aletaan jo kello 6 jälkeen että keritään kokon ympärilläkin tanssimaan. Tanssisoitosta huolehtii tunnettu Annikki Vickmannin ja Mannisten veljesten yhtye joten kaikki tiedätte että musiikki on hyvä ja kaikilla on hauskaa. Tervetuloa!

* * *

Canadapäivää vietetää.n Tarmolassa kansainvälisesti ja silloin onkin siellä tuhansia henkilöitä kun kaikki Toronton eri kansallisuudet kokoontuvat yhteen ja ohjelmaa suorittaa myöskin eri ryhmät, suomalaiset mukaanluettuna. Kentällä paistetaan kokonaisia lampaitakin joten ruokaa varmasti riittää koska meidän oma ravintolammekin sitä kykenee ruokkimaan jonkun tuhannen ihmistä. Canadapäivän juhlaliput jotka oikeuttavat sisäänpääsyn näihin juhliin on jo myytävänä useimmilla osastomme jäsenillä ja maksaa ainoastaan 50 senttiä, joilla voi vielä saada arvokkaita lahjapalkintoja.

* * *

Erinä.isten komiteoiden raporttien jälkeen antoi edustajamme hyvin mielenkiintoisen ja selväpiirteisen raportin Ottawassa pidetystä Rauhankonferenssista josta heillä myöskin kävi usiampia edustajia Canadan hallituksen sekä eri puolueiden edustajien puheilla. Hän kertoi heillä olleen hyvän vastaanoton etenkin Uuden demokraatti-puolueen edustajien kanssa. Konferenssissa oli ollut edustajia eri puolilta Canadaa aina äärimmäisestä Lännestä asti. Hän kuitenkin on lähettänyt raporttinsa itse Vapauden toimitukseen englanninkielisenä joka tietenkin julkaistaan sitten kun käännöstyö on ehditty suorittaa, joten en tässä sitä tahdokaan selostaa enempää. Vielä huomautan että edustajamme sai kiitokset kokouksessamme hyvästä edustuksesta jota hän teki Canadan Suomalaisen Järjestön ja osastomme puolesta niin tärkeässä kysymyksessä kun on rauha juuri tänäpäivänä jolloin taasen sodanpilvet leijailevat vaarallisena Vietnamin, Laosin, Kuuban ja Kyproksen yllä ja Amerikka jopa pudottelee tuhoisia palopommejaan viattomien lasten ja siviili-ihmisten päälle. — Victor.

Port Arthurin kuulumisia

Port Arthur. — CSJ:n Port Arthurin osaston kokouksessa viime torstaina kuultiin selostus aluejuhlain järjestelyistä. Juhla pidetään Iskun puistossa sunnuntaina, kesäkuun 28 p., alkaen kello 10 aamupäivällä Iskun ja Elon järjestämillä urheilukilpailuilla.

Juhlaohjelmassa iltapäivällä on Kaiku-kuoro ja orkesteri, runo, soololaulua, voimisteluesityksiä ja Nolan näyttelijät esittävät "HAKALAN RAHAT" kahdessa näytöksessä.

Osastomme erikoistehtäväksi aluejuhlassa hyväksyttiin ravintolan ylläpitäminen, päivällisiksi mojakka jne. Aikamme naiset-kerho otti vastuulleen ravintolan valmistelut ja tarjoilusta huodehtimisen.

Iskun puiston taloudenhoitajaksi valittiin V. Hietaniemi tämän kesän ajaksi.

Vapauden Port Arthurin sivuliikkeen huoltokomiteaan valittiin Sam Pukkala, Vilho Toikko, Tyyne Sillman, A. T. Hill ja Lapin osaston jäsen V. Koivuranta, joka kesät asuu etupäässä maalla ja talvet kaupungissa.

Vapauden haasteryntäyksen valvalmistamista varten päätettiin kutsua huoltokomitea ja asianaiset ja miehet yhteiseen kokoukseen keskiviikkona, kesäk. 10 p. kello 7 illalla. Osasto päätti lahjoittaa $100.00 ja haastaa Toronton, Sudburyn, So. Porcupinen ja Vancouverin osastot tekemään samoin tai paremmin.

Lainakirjasto päätettiin sulkea kesän ajaksi. Maanantaina tk. 15 p. tulisi kaikki ulkona olevat kirjat palauttaa. Kesän ajalla valmistetaan uusi kaappi lisää, jotta voidaan sijoittaa uusi kirjallisuus, ollen valmiina lainattavaksi syksyllä kirjaston avattaessa käyttöä varten.

Lukutuvan avoinna pito ja puhtaudesta huoltaminen esitetään poikien yhteisesti järjestettäväksi.

* * *

Shunian kunnallisliittovaltuusto hyväksyi viime torstaina kokouksessaan muutetun suunnitelman valtamaantiehen nähden, jolla sivuutetaan kaksoiskaupunkien liikekeskukset. Samalla päätettiin ilmoittaa maakunnalliselle hallitukselle, että tietä varten suostutaan järjestämään Golf Links tien jatkona kuntien läpi tielinja, joka merkitsee maan varaamista ja rakennuksien siirtoa.

* * *

Viime viikolla tehtiin täällä poliisivirastoihin kolme puhelinhälyytystä, että pommi räjähtää määrätyllä minuutilla, koskien ilmoitetut paikat kolmea eri koulua, joista yksi on Fort Williamissa ja kaksi Port Arthurissa. Haettaessa ei pommia ole löytynyt. Nyt on asetettu syytteeseen yksi ilveilijöistä, mutta nuorukaisen nimeä ei ole annettu julkisuuteen. Korkein tuomio voi olla 10 vuotta vankeutta. — ATH

SUOMEN UUTISIA

Helsinki. — (Suomi-Seura)

F. E. SILLANPÄÄ KUOLLUT

Nobelilla v. 1939 palkittu suomalaisen romaani- ja novellitaiteen uudistaja, Helsinkin Yliopiston kunniatohtori, hämeenkyröläisen töllin poika F. E. Sillanpää kuoli varhain keskiviikkoaamuna (3. 6.) Helsingissä Mehiläisen sairaalassa 75 vuoden ikäisenä.

Sillanpää oli luonnon mahdikas runoilija, ihmisen olemuksen ja yhteiskunnan tarkastelija, suomen kielen mestarillinen käyttäjä, julkisen elämämme näkyvä Af Ee ja jo monien joulujen kodikas osatekijä. Suomalaisista kirjailijoista Sillanpää jatkuvasti oli ympäri maailmaa tunnetuin; viime vuosina hänen teoksiaan on julkaistu mm. Intiassa, Unkarissa, Espanjassa, Japanissa, Romaniassa sekä Saksassa ja pohjoismaissa ne tulivat tunnetuiksi tavallisesti kohta ilmestyttyään. Kaikkein suosituin on Nuorena nukkunut ja Hurskaalle kurjuudelle voidaan ennustaa pysyvää klassillista asemaa. (SS)

SOS-DEM PUOLUEJOHTO TUTKII UUTTA PYYNTÖÄ

Sosialidemokraattisen puolueen puoluetoimikunta kokoontuu lähipäivinä käsittelemään sos-dem. liiton (skobilais-simonistisen puolueen) puoluetoimikunnan esittämää uutta pyyntöä sovintoneuvottelujen aloittamiseksi. Sos.dem. puolueen johdon taholta ei haluta toistaiseksi lähemmin kommentoida sos.dem. liiton esitystä. Selvänä kuitenkin pidetään, ettei mitään nopeita ratkaisuja kannata odottaa. Kunnallisvaaliasetelmaan mahdolliset neuvottelut tuskin enää ehtivät vaikuttaa — molemmat puolueet lähtevät vaaleihin ilmeisesti pääasiassa omina vaaliliittoinaan. (HS)

TEITÄ PÄÄLLYSTETÄÄN 1 500 KILOMETRIÄ

Teiden päällystystyöt alkavat jälleen eri puolilla Suomea. Tie- ja vesirakennushallituksen ohjelman mukaan tänä kesänä päällystetään teitä asfaltilla ja öljysoralla yli 1500 kilometriä, josta öljysoran osuus on lähes 900 kilometriä. Eräs suurimmista työkohteista on Lapissa, jossa Syysjärven ja Utsjoen välistä tietä peitetään öljysoralla 80 kilometrin tieosa. (HS)

KOVA ON VIELÄ URAKKA MUTTA VALMISTA TULEE

South Porcupine. — Terveisiä taas täältä vanhalta kultaperukalta. Ihmiset olivat täällä erittäin toivorikkaita koska luulivat aikaisen kesän saapuneen. Mutta takatalvea muistuttaneet ilmat ovat vallinneet viimeisen kahden viikon ajan. Lunta ei tosin ole näkynyt paljoakaan, mutta kovat yöpakkaset ovat vallinneet jatkuvasti. Puiden nuoret lehdet ovat paleltuneet pilalle, joten luonto on paljon muistuttanut syksyä.

Meidän urheiluratamme rikkaruohoja tämä ei vain näytä vaivaavan. Niihin ei vaikuta yöpakkaset eivätkä kylmät myrskyt. Kaikki tämän kirjoittajalle tuntemattomat, eläinten ruuaksi kelpaamattomat kasvit nostavat päätään jatkuvasti. Edellisellä viikolla pojat levittivät radalle sellaista myrkkyä, jonka sanottiin olevan kaikki tappavaa, mutta ei näyttänyt olevan siinäkään puheessa perää. Enemmän vaikuttaa siltä kuin se olisi ollut apulantaa, joka virkistää kasvua. Kuten tiedetään, että "lääkkeet" ovat kalliita näinä päivinä, niin rahallisesti siihen uhrattiin lähelle neljäkymmentä dollaria. Mutta taistelu rikkaruohoja vastaan tulee olemaan ankara, eikä piikkiäkään saa olla näkyvissä olekuun alussa pidettävien urheiluotteluiden aikana.

Viime viikon torstaina olikin taas toistakymmentä miestä tekemässä töitä kentällämme. Monet heistä kuuluivat päättelevän, että vanhat tepsivät keinot on otettava käytäntöön. Olisi hakattava, ja kitkettävä juurineen jokainen heinänpiikki pois juoksuradalta. Tämä työ aloitettiin muiden käynnissä olevien töiden ohella.

"Perukan Jussi" on siellä jo tehnyt suuren työn. Vanhana metsämiehenä hän on sahannut niin pitkän pinon puita, että sitä katsellessa aivan hirvittää. Siis keittopuut on valmiina koko Suurjuhlien ajaksi ja vähän vielä jäämäänkin.

Siinä illan kuluessa sinne kentälle ilmestyi mies, joka kantoi olallaan kirvestä ja sellaista vanhanaikaista "pokasahaa". Sellaisia sahoja ei nykyisin enää tapaa monesti ja siksi kai tähän mieheen katseet kiintyivätkin. Miehen nimi on Lauri ja hän on kotoisin sieltä Keski-Hämeestä. Heidän maakuntalaulussaankin sanotaan, että "Kun toimeen tartutaan" ja niin oli Lauri tarttunut toimeen. Hän lupasi hakata kaikki aidassa tarvittavat riu'ut ja pylväät sekä toimittaa ne kaikki paikalleen. Tämä on suuri työ, mutta joka tuntee Laurin tietää, että hänen sanansa pitävät paikkansa.

Tällä tavalla täällä laitetaan näitä paikkoja kuntoon, joten kehoitan jokaista lukijaa saapumaan Suurjuhlille. Se olisi parhain palkinto, jonka voitte antaa juhlien valmistajille.

* * *

KUOLON SAALISTA

Edellisellä viikolla kuoli Toronton eräässä sairaalassa näillä ympäristöillä tunnettu kansalaisemme, metsätyömies ja turkispyytäjä Hugo Koskinen. Hän sairasti jo pitemmän aikaa sitä ihmiskunnan vitsauksena olevaa syöpätautia.

Edesmennyt Koskinen oli syntynyt Orivedellä ja oli kuollessa noin 60 vuoden ikäinen. Hän oli yksinäinen mies, joten läheisempänä omaisena häntä jäi suremaan veljen tytär perheineen, jotka asuvat B. C:ssä ja josta nämä sukulaiset saapuivat Torontoon toimittamaan Hugon hautauksen. Tarkempaa tietoa meillä ei ole mutta uskotaan, että Koskisella oli synnyinseudullaan sukulaisia mm. siskoja ja veljiä.

Hugo Koskinen oli vakaumuksellinen työväenliikkeen poika, joka ojensi aina auttavan kätensä yhteisissä asioissa. Hän oli myöskin tinkimätön lehtiemme Vapauden ja Liekin lukija vuosikymmeniä. Hugossa menetti Canadan suomalaiset yhden uskollisemman miehen, jonka sydän sykki aina myötätuntoa sorrettujen puolesta. — H.

WILSON ESITTI NL:SSA 11 KOHDAN OHJELMANSA

Moskova.— Englannin työväenpuolueen puheenjohtaja Harold Wilson sanoi viime viikolla esittäneensä pääministeri Hrushtshevile 11 kohtaa käsittävä.n kansainvälisen jännityksen laukaisemisen ohjelman ja näkemykset ovat kohdanneet ainakin osittaista vastakaikua Neuvostoliiton johdossa. Moskovassa "vaalimatkalla" ollut Wilson esitteli keskiviikkona — kotiin paluun aattopäivänä — Moskovassa lehdistölle ko. ohjelmaa, jonka työväenpuolue valtaanpäästyään esittäisi ja josta hän oli keskustellut pääministeri Hrushtshevin kanssa.

Ensimmäisenä kohtana Wilsonin ohjelmassa oli aseistariisuntaohjelman valmisteleminen, toisena ydinaseiden kuljetusvälineistön jäädyttäminen, kolmantena vanhojen pommikoneiden tuhoaminen, neljäntenä sopimus siitä, etteivät ydinasevallat tule laajentamaan aseita omaavien valtioiden lukua (tämän kohdan Wilson sanoi yhtyvän Neuvostoliiton näkökohtiin). Viidenneksi työväenpuolue ehdottaa, että valtiot kieltäytyvät auttamasta toisia maita ydinaseiden ja -ohjusten valmistamisessa ja tämän kohdan Wilson sanoi herättäneen kiinnostusta Neuvostoliiton johdossa. Kuudenneksi ohjelmassa on ehdotus latinalaisen Amerikan, Keski-idän ja Afrikan julistamista ydinasevapaiksi vyöhykkeiksi. Seitsemäs mohta tukee Puolan ehdotuksia ydinasetuotannon jäädyttämisestä, ydinvapaasta Keski-Euroopasta y.m. Kahdeksas kohta esittää, että YK:ssa tehtäisiin sopimus siitä, että jokainen valtio ilmoittaisi YK:lle asetoimituksistaan toisiin maihin, ja että yksityinen asekauppa julistettaisiin kielletyksi. Yhdeksäs kohta esittää valtioiden yhteistoimintaa YK:n rauhantuenjoukkojen vahvistamisessa ja kouluttamisessa. Kymmenes, että jokasyksyiset YK:n yleiskokoukset tulisivat säännöllisiksi huippukokouksiksi. Työväenpuolue katsoo, että nykyisin ratkaisut eivät voi tapahtua ilman huippukokouksia. Kun niitä ei saada epäonnistumisen pelossa aikaan, voitaisiin huipputapaamiset esittää YK:n yleiskokouksen puitteissa kivuttomasti ja ilman erikoisjärjestelyjä. Wilson sanoi, että säännölliseen huippukokoukseen voisivat osallistua turvallisuusneuvoston vakinaisten jäsenmaiden päämiehet Formosaa lukuunottamatta, mutta jos Kiinan edustus YK:ssa saataisiin ratkaistuksi voitaisiin Kiinan päämies kutsua mukaan. Viimeisenä yhdentenätoista kohtana on Wilsonin ohjelmassa ehdotus siitä, että suurvallat ryhtyisivät yhteistoimintaan, jonkin Afrikan maan auttamisessa.

Wilson, joka tapasi keskiviikkona vielä pääministeri Kosyginin, sanoi, että Saksan kysymystä ei neuvostojohdon tapaamisessa käsitelty, koska kummankin osapuolen näkökannat ovat selvillä, eikä niissä ole tapahtunut mitään muutoksia. Hän sanoi kuitenkin esittäneensä toivomuksen, ettei yksikään osapuolista pyrkisi vallitsevan tilanteen muuttamiseen. Kyproksen kysymys ei ollut esillä ja Laosin asiassa Wilson sanoo Neuvostoliiton kannattavan edelleenkin Souvanna Phouman johtamaa kolmen tahon hallitusta.

Yli 100 sai surmansa Pohjois-Katangassa

Albertville. — Yli 100 ihmisen arvellaan saaneen surmansa kolme päivää kestäneessä kapinassa Pohjois-Katangassa viime viikolla ilmoitettiin Albertvillessä sunnuntaina. Yli 150 ihmistä on pidätetty.

Pohjois-Katangan kansalliskokouksen puheenjohtajan Prosper Mwambata Ilungan ilmoitetaan olevan pidätettynä Elisabethvillessä. Häntä syytetään kapinan johtamisesta. Ilunga pidätettiin Kabalossa, noin 320 kilometriä Albertvillestä länteen.

Kongon armeijan komentaja kenraali Bobozo, joka lensi Albertvilleen lauantaina, on määrännyt kasarmeille koko 14. pataljoonan ja asettanut sen sijalle viidennen pataljoonan Elisabethvillestä.

Albertvilleen saapuneiden tietojen mukaan kahden muun korkean hallitusvirkailijan arvellaan sekaantuneen kapinaan. Toinen heistä, Pohjois-Katangan hallituksen päämies Roger Kabulo sai surmansa kapinassa. Toinen, terveysministeri Ildephonda Yuma, on paennut, ja hänen nykyistä olinpaikkaansa ei tiedetä.

Kolmen päivän aikana kapinalliset ottivat valvontaansa Albertvillen kaupungin.

KENNEDYN KIERROSTA SIIRRETÄÄN JÄLLEEN

Kennedyn kierroksen jatkoa on siirrettävä jälleen kahdella kuukaudella. Brysselissä kokoustaan pitänyt yhteismarkkinoiden (EEC) komissio on ilmoittanut, että kun Kennedyn kierroksen jatkaminen on täysin hyödytöntä ennen USA:ssa suoritettavia presidentin vaaleja, on jatkamispäivää siirrettävä toukokuussa sovitun syyskuun 10 päivän asemesta marraskuun 16 päivään.

Viime toukokuun 4 pnä alkaneet Kennedyn kierroksen neuvottelut Gatt-järjestön puitteissa tullien alentamisesta 50 prosentilla joutuivat heti alkuun ns. poikkeusluetteloihin, joissa määriteltäisiin ne tavaranimikkeet, joiden tullien alennus jäisi pienemmäksi kuin 50 prosenttia. Ranskan vaatimuksesta poikkeusluettelojen laatimisaikaa pidennettiin syyskuun 10 päivään. Yhteismarkkinakomissio on kuitenkin tullut siihen tulokseen, että USA:n valtuuskunta on neuvottelukyvytön ennen presidentin vaaleja. Niinpä se on suositellut neuvottelujen uudelleen aloittamispäiväksi marraskuu 16 päivää. Kun USAn presidentti ottaa vastaan uuden toimikautensa vasta ensi vuoden tammikuun lopussa, siirtynee neuvottelujenkin alkaminen automaattisesti ensi vuoden puolelle.

TILATKAA VAPAUS

Lähettäkää
erikoisonnittelunne
suomalaisen kulttuuriväen
SUURJUHLALLE
VAPAUDEN välityksellä

Elokuun 1 ja 2 päivinä vietetään South Porcupinessa ja Timminsissä suomalaisen kulttuuriväen vuotuinen LAULUN, SOITON JA KISAILUN SUURJUHLA.

Vapaus ilmestyy erikoisena SUURJUHLANUMERONA heinäkuun 23 pnä.

Valitkaa allaolevista onnittelumalleista joko $2.00 tai $3.00 hintainen. Onnittelunne voitte lähettää maksun kanssa Vapauden konttoriin tai antaa paikkakuntanne asiamiehelle.

Parhainta
onnea ja menestystä
kulttuuriväen vuotuiselle
SUURJUHLALLE!
(Nimi)
(Osoite)
Hinta 2.00

Parhaimmat
onnittelumme
yhteiselle vuotuiselle
suurjuhlalle!
Hauskaa juhla-aikaa
kaikille!
(Nimi)
(Osoite)
Hinta $3.00

Liittykää satojen ja tuhansien onnittelijain joukkoon!

Vapaus Publishing Company Ltd.
P.O. Box 69, Sudbury, Ontario

LÄHETTÄKÄÄ ONNITTELUNNE

kulttuuriväen vuotuiselle

SUURJUHLALLE,

joka tänä vuonna vietetään South Porcupinessa ja Timminsissä elokuun 1 ja 2 päivinä

Vapaus ilmestyy erikoisena SUURJUHLANUMERONA heinäkuun 23 pnä. Siinä julkaistaan yksityisten, järjestöjen, seurojen, kerhojen ja liikelaitosten onnitteluja ja tervehdyksiä yhteiselle vuotuiselle SUURJUHLALLE.

Liittykää satojen ja tuhansien onnittelijain joukkoon, lähettämällä onnittelunne Vapauden suurjuhlanumeroon!

Yksityiset onnittelut 50c ja $1.00. Erikoiskehyksissä julkaistavat henkilökohtaiset onnittelut $2.00, $3.00 ja $4.00.

KERÄÄJÄN NIMI ....

PAIKKAKUNTA ....

NIMI	$	¢

LUOKITELLUT ILMOITUKSET

VUOKRATTAVANA

NYKYAIKAINEN, HYVÄSSÄ KUNNOSSA oleva kolmen huoneen apartmentti kylpyhuoneineen vuokrattavana Vapauden talossa. Kuuma- ja kylmävesi talon puolesta. Kohtuullinen vuokra. Kysykää: Vapauden konttori, 100 Elm St. W., puhelin 674-4264.

VUOKRATTAVANA

4:n HUONEEN APARTMENTTI vuokrattavana 1451 Paris St. Kaikki nykyajan mukavuudet. Kysykää: 1451 Paris St. tai 167 Walford Rd. East, Sudbury, Ont. (4—6—9)

HALUTAAN

SUOMEN- JA ENGLANNINKIELTÄ puhuva nainen kauppa-apulaiseksi, jonka tehtäviin kuuluu kaupan hoitaminen ja tavaran tilaaminen. Lähemmin kirjoittakaa: Toivo Peltonen, Kormak, C.P.R. tai soittakaa puhelin 8-54.

TAIMIA

Suuri valikoima kaikenlaisia. — Kaksois-, risteytettyjä ja tavall. petuneja, 6. lajia tomaatteja, ym.

TEMELINI BROS. GREENHOUSE

911 Lasalle Blvd. Sudbury

(4—6—9—11)

KANNATTAKAA LIIKKEITÄ, JOTKA ILMOITTAVAT VAPAUDESSA!

SULO HEINO

voi vakuuttaa Teille

• että '64 FORD autot ja trokit (pienet ja isot) antavat vuosia parempaa palvelua.

• että saatte yhtä edullisen kaupan kuin Torontossakin.

Soittakaa "collect" kauempaa

McLEOD MOTORS & Equipment Ltd.

Puhelin 673-9501

65 Larch St., Sudbury, Ont.

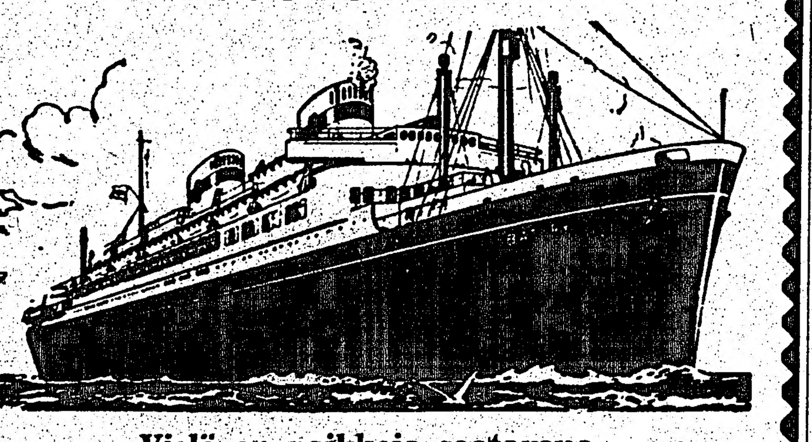

Vielä on paikkoja saatavana

M.S. BATORY-laivan

erikoiskulkuvuoroon

MONTREALISTA HEINÄKUUN 24 PNÄ

SUORAAN HELSINKIIN

Minimihinnat Helsinkiin, yhtäälle päin:

	Kesäkauden	Säästökauden
TURISTILUOKASSA	Can. $309.00	Can. $273.00

Toisia

M.S. BATORY-laivan

kulkuvuoroja

MONTREALISTA KÖÖPENHAMINAAN

mistä on erinomaiset yhteydet eri puolille Suomea.

Teidän valittavana on seuraavat kulkuvuorot:

MONTREALISTA: toukok. 29, kesäk. 26, heinäk. 24, syysk. 25, lokak. 20, marrask. 16.

Minimihinnat Montrealista Kööpenhaminaan, yhtäälle päin:

	Kesäkauden	Säästökauden
TURISTILUOKASSA	Can. $266.00	Can. $231.00

Paikkatilauksia ja lisätietoja varten ottakaa yhteys matkatoimistomme kanssa

VAPAUS TRAVEL AGENCY

100 ELM ST. WEST — P. O. BOX 69 — SUDBURY, ONT.

Mielihyvin järjestämme kaikki Teidän

AUTOVAKUUTUKSENNE

Lähempiä tietoja saatte soittamalla 675-5683

RITARI AGENCIES LTD.

VAKUUTUS- ja MATKAILUTOIMISTO

7 Cedar St. Sudbury Puh. 675-5683

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

Sanomalehtikerhon bingo pelataan Finnish haalilla torstaina kesäkuun 11 pnä, alkaen klo 7.30 ill. Hyviä voittoja.

Wanupissa pidetään railakkaat tanssit lauantaina, kesäkuun 13 päivänä, alkaen kello 9 illalla. Tilaisuuden järjestää v- ja u- seurat Visa ja Alerts. Musiikista huolehtii Hako-Ojan poikien yhtye.

Alerts-Visan kokous pidetään Finnish haalilla tiistaina, kesäk. 9 pnä kello 8 illalla. Tärkeä.

Työn Puistossa pidetään siivoustalkoot ulkona ja sisällä ravintolassa tiistaina, kesäkuun 9 pnä. Menkäämme kaikin.

Sävel-kuoron harjoitukset ovat joka keskiviikko klo 7.30 illalla.

Melody-orkesterin harjoitukset ovat maanantaisin klo 7.30 illalla.

Työn Puiston mainio sauna on yleisön palveluksessa keskiviikkoisin, lauantaisin ja sunnuntaisin klo 1—11 ip.

Valistuskomitea kokoontuu maanantaina tk. 15 päivän iltana kello 8 Finnish haalilla. Kaikkia jäseniä kehoitetaan saapumaan neuvottelemaan tärkeistä asioista.

Whitefishissa on koulupiirin vuosikokous

No. 2 Louisen ja Lornen koulupiirin vuosikokous pidetään Louisen ja Lornen koululla lauantaina, kesäkuun 13 pnä, kello 2 ip. Kaikkia koulupiirin veronmaksajia kehoitetaan saapumaan tähän kokoukseen, sillä kokouksessa on pohdittavana erittäin tärkeitä asioita, joiden käsittelyssä kaivataan jokaisen veronmaksajan mielipiteitä. — H. E.

— Neuvostoliitossa julkaistujen V. I. Leninin teoksien kokonaismäärä nousee 320 miljoonaan kappaleeseen. Leninin teoksia on julkaistu 93 eri kansan ja kansallisuuden kielellä.

POIKETKAA!

LAKEWAY CONFECTIONERY

Hyvä varasto aikakausjulkaisuja, makeisia, ruokatarpeita ym.

Nelson ja John kat. kulm. Sudbury

KAUNIITA KUKKIA . . .

uudessa suomalaisessa KUKKAKAUPASSA

HELVI'S FLOWER HOUSE

Puh. 675-5251

125 Drinkwater St. Sudbury

Tänä torstaina bingoa pelaan

Torstaina, kesäkuun 11 pnä alkaen kello 7.30 illalla vietetään Finnish haalilla rattoisa ilta bingopelin merkeissä. Tämän tilaisuuden järjestää CSJn Sudburyn osaston sanomalehtikerho. Bingosta saadut varat käytetään Vapauden ja Liekin haasteryntäyksen eteenpäin viemiseksi.

Pidetäänpä nyt tämä mielessä ja mennään seuraamaan, että kenelle ne voitot kuuluvat, sillä siellä on mainioita voittoja pelattavana. Niin ja ainahan on olemassa mahdollisuus, että se onni potkaisee juuri Sinua. — Tervetuloa!

"Rantapaarti" poliisin saaliiksi

Maakuntapoliisi suoritti ratsian viime lauantai-iltana Hanmerin läheisyydessä olevalla eräällä ranta-alueella ja nosti 14 henkilöä vastaan syytöksen alkoholin hallussapidosta luvattomalla paikalla.

Poliisi sanoi, että pidätykset tehtiin sen jälkeen kun heille oli valitettu juhlista kuuluvasta metelistä. Kaikki 14 syytettyä asuu Hanmerissa tai sen ympäristöllä.

Hilma Seppälä kuoli maanantaina

Sudburyn alueen pitkäaikainen asukas Hilma Seppälä Copper Cliffistä kuoli Sudburyn Memorial sairaalassa pitkäaikaisen sairauden murtamana viime maanantaina, kesäkuun 8 pnä. Hän oli kuollessaan 72 vuoden ikäinen.

Mrs. Seppälä oli syntynyt Virroilla, Vaasan läänissä, Suomessa. Hän asui Copper Cliffissä 43 vuotta ja tunnettiin aktiivisena jäsenenä CSJn sekä lehtiemme vankkana tukijana.

Lähinnä suremaan jäi, miehensä Julius Seppälä, Copper Cliffissä, tytär Aune Uttley, Livelyssa, poika Alex (Oiva) Peterboroughissa, neljä lastenlasta sekä yksi veli, Toivo Peura, Sudburyssa ja kolme veljeä sekä kaksi siskoa Suomessa.

Mrs. Seppälä haudataan Lougheedin hautaustoimistosta torstaina, kesäkuun 11 pnä.

KANNATTAKAA LIIKKEITÄ, JOTKA ILMOITTAVAT VAPAUDESSA!

Surulla ilmoitan, että rakas vaimoni

Hilma Seppälä

vaipui viimeiseen uneensa Sudbury Memorial-sairaalassa kesäkuun 8 päivänä 1964 sairastettuaan pitemmän ajan.

Hilma oli syntynyt Virroilla Vaasan läänissä, Suomessa, ja oli kuollessaan 73. ikävuodellaan.

Suremaan jäivät tytär Aune Uttley Livelyssa, poika Alex (Oiva) Peterboroughissa, neljä lastenlasta, yksi veli, Toivo Peura Sudburyssa ja 3 veljeä sekä 2 siskoa Suomessa.

Hilma asui 43 vuotta Copper Cliffissä saavuttuaan tähän maahan.

Hilma lepää Lougheedin hautaustoimistossa, 62 Eyre Street. Hautajaiset toimitetaan toimiston kappelista torstaina, kesäkuun 11 päivänä kello 1.30 ip. Park Lawn hautausmaahan.

JULIUS SEPPÄLÄ

Nyt halvalla

"ME NAISET"

julkaisun

IRTONUMEROITA

Vain 25c kpl.

(Tavall. 40c kpl.)

eli

4 kpl. $1.00

ynnä postituskuluista liitettävä mukaan 20c 4 numeron ja 35c 8 numeron postituksesta.

•

"Me naiset"-julkaisu tuo elämäänne virkeitä päiviä Aistikas monivärikuvitus

Kiirehtikää, että pääsette osalliseksi tästä suuresta alennuksesta!

Vapaus Publishing Company Limited

P.O. Box 69, Sudbury, Ont.

B.L:n hautausmaalla talkoot lauantaina

Beaver Laken hautausmaalla pidetään kevätsiivoustalkoot lauantaina, kesäkuun 13 pnä, alkaen klo 12 päivällä. Kun saavutte talkoisiin, niin ottakaa työvälineitä mukaanne muiden muassa haravia, lapioita ja ruohonkatkaisukoneita.

Lorne townshipin asukkaat ottakaa tämä huomioon ja saapukaa hyväntahtoisesti näihin talkoisiin.

— J.

Aberdeenin lavantautitapauksia jo yli 400

Aberdeen. — Viikonvaihteessa ilmoitettiin täällä, että todettujen ja epäiltyjen lavantautitapauksien luku tässä skotlantilaisessa kaupungissa oli kohonnut 400:aan.

Sairaaloista ilmoitettiin, että niissä on otettu vastaan 23 uutta potilasta joiden todettiin sairastavan tätä tautia kohottaen näiden luvun 342:een. Lisäksi epäillään vähintään 60 ihmisen saaneen taudin tartunnan.

Todettujen tapauksien luku on kaksinkertaistunut viimeisen 8 päivän kuluessa. Ensimmäiset tautitapaukset todettiin 19 päivää sitten.

Epidemia alkoi ilmeisestikin kun eräässä kaupassa oli käytetty lihanleikkuukonetta säilykelihan leikkaamisessa. Kolme kaupan apulaista sairastui ja siitä tauti levisi nopeasti tässä 200,000 asukkaan kaupungissa.

Britannian hallitus on määrännyt, että on toimitettava tutkimus tämän tapauksen johdosta.

Dundeessa on todettu neljä tautitapausta ja 13 muun henkilön epäillään saaneen tartunnan. Galsgowssa on todettu myös neljä tapausta.

Joitakin tapauksia on todettu myös Lontoossa, mutta näillä ei uskota olevan mitään yhteyttä Aberdeenin epidemiaan.

Betoni lujittuu lateksin avulla

Englannissa on tehty merkittävä keksintö, mikä parantaa betonin ominaisuuksia ja jatkaa sen ikää. Menetelmä perustuu siihen, että tavalliseen betoniseokseen lisätään hiukan synteettistä lateksia, jota nykyisin käytetään mm. eräiden liimojen valmistukseen ja paperin sekä kankaiden kyllästämiseen.

Suoritetuissa kokeissa on todettu lateksin lisäävän betonin puristus- ja vääntölujuutta neljänneksellä. Samoin se kohottaa betonin kestävyyttä alkaalipitoisia aineita, happoja ja orgaanisia liuoksia vastaan. Lisäksi se lisää betonin sitoutumiskykyä muihin aineisiin kaksinkertaisesti.

Uutta tuotetta voidaan käyttää myös esim. teollisuuslaitosten ja kauppaliikkeiden permantojen päällystämiseen, jolloin ne tulevat entistä lujemmiksi ja pitkäikäisemmiksi.

A-pommin uhreja oli U Thantin luona

New York. — YKn pääsihteeri U Thant otti vastaan 25 hengen ryhmän Hiroshiman ja Nagasakin atomipommiräjähdyksessä hengissä säilyneitä, jotka ovat koko maailman käsittävällä kierroksella vaatien sodanvaaran poistamista.

Valtuuskunnan johtaja, tri Takuo Natsumoto sanoi ryhmän aikovan tehdä YK:lle ehdotuksia menetelmistä rajoittaa ja parantaa atomisäteilyn vaikutuksia. Ensi viikolla ryhmä lähtee Lontooseen ja sieltä Itä- ja Länsi-Berliiniin sekä Moskovaan.

PERHEEN NUOREMMILLE

IRJA-TÄTI

Sandra Was Sick For Three Days

Dear Irja-täti, girls and boys.

I am very sorry I haven't written sooner but I've been pretty busy. We just finished our last set of school exams, and the fifteenth or sixteenth of June I'm going to have my grade two exams for accordian.

At my grandparents farm a few weeks ago the wind blew down a robin's egg shell. It was small and of turquoise blue colour.

I've been in bed with the flue bug for three days. My girlfriend, Penny brings me my homework every day after four. I'm glad school will be over in a few weeks.

I hope the weather gets a little warmer. I wrote this letter on Friday, June 5th and at that time it was pretty chilly.

In the last weekend in May our family and my grandparents from Capreol went to Elliot Lake. I bought a sunhat for a souvenier, my brother got a cowboy hat, and the others bought mugs and cups and plaques.

I hope everyone passes. It's time for me to say goodbye.

Yours truly

Sandra Siren.

Name the Mothers

Some Animal children celebrated
Mother's Day
In the lovely month of ———.
The lambs chose a bow of blue
For their kind mother, the ———.
The baby chicks numbered ten,
Each had a gift for Mother ———.
The eight goslings decided to choose
A new swimming pool for
Mother ———.
Little colt selected a blanket with
care,
For his Mother, the gentle ———.

ANSWERS:

1. May. 2. Ewe. 3. Hen. 4. Goose. 5. Mare.

SO IT IS

Smart: "More than 5,000 elephants go each year to make piano keys."

Smarter: "Really? It's remarkable what animals can be trained to do."

THE CHILDREN'S CORNER

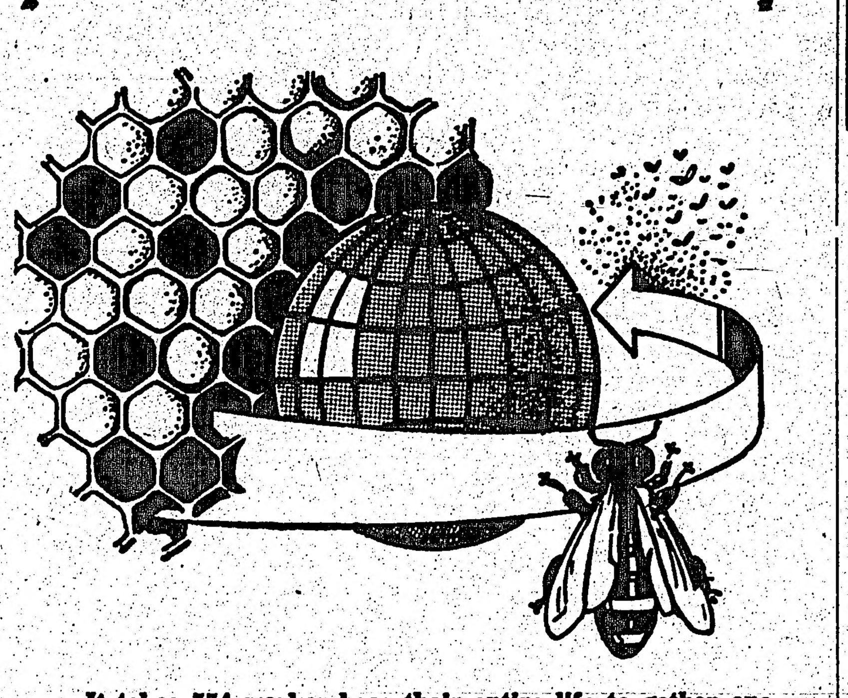

It takes 554 worker bees their entire life to gather one pound of honey! To do this they fly approximately 35,500 miles, which would be more than once around the world. While collecting pollen for honey the bees supply an even greater value to man by pollinating fruits and vegetables.

Some of Our Plants

Some plants (but not, all) are known to go to sleep, in a sense of the word. Their sleeping, are resting is marked in several ways. Uusually the leaves fold or droop, or both.

The little plants known as wood sorrels are a good example of this process. Their pale green leaves are spread out during daytime, but they fold and droop after sunset.

In one case, where a record was made, the folding and drooping of the leaves started at half-past five o'clock in the afternoon. An hour and a half later, the folding and drooping came to an end, with the leaves pointed toward the ground.

That plant remained "asleep" until 15 minutes before seven o'clock in the morning. Then the rising and spreading of the leaves began. The movements which greeted the morning sunshine lasted about an hour.

Wood sorrels are kept as potted plants in some homes. If they are placed in windows where they will have a proper supply of sunshin,e the evening and morning movements can be observed easily.

Another plant, the chickweed, has leaves which grow in pairs. With the coming of darkness, each leaf moves towards the opposite leaf in the pair.

The common dandelion has little leaves at the base of the yellow flower. At night those leaves fold together and cover the round disk of yellow petals.

In addition to the small leaves, a dendelion plant has good-sized leaves with tooth-like edges.

Another kind of folding flower is the morning glory. Growing on vines, the blossoms are fully open when we look at them in the morning, but the story changes as the days goes on. Sunshine makes them close and they usually are seen to be closed or folded, during the afternoon.

Irja-tädin postilaatikko

Hello Girls and Boys!

Irja-tädin postilaatikkoon tuli täksi päiväksi taas Sandra Sirenin kirje. Kiitos Sandra. Toivottavasti olet jo täysin toipunut siitä "ottelusta flu bugin" eli flunssan kanssa?

Tosiaankin toivotaan nyt kaikin yhdessä, kuten Sandrakin, että kaikki koululaiset pääsisivät seuraavalle luokalle nyt suoritettavien kokeiden jälkeen ja -perusteella.

Jokatapauksessa kesäloma lähestyy nopeasti ja kyllä se onkin varmaan tervetullut loma koulussa käynnin ja kotitöiden suorittamisen jälkeen.

Irja-täti oli onnen tyttö — hän pääsi jo perjantaina viikon kesälomalle ja on siis nyt jossain salomailla uutta voimaa ja innostusta hakemassa. Toivotaan siis hänellekin hauskaa kesälomaa ja sellaista suvista ilmaa, että uintikin käy laatuun.

Hauskoja uinti-, retkeily- ja kalastusmatkoja kesäksi toivottaen

Vapauden setä.

CAN YOU FIND THIS WORD?

Find a word of seven letters which means someone you meet at school. Letters 1, 2, 3 make a drink; 2, 3, 4, 5 could also be every; 3, 4, 5, 6 give a kind of pain; 5, 6, 7 could stand for a girl. Here are the numbered spaces for the letters.

1 2 3 4 5 6 7

Answer.

Teacher.

DON'T CRY!

Passerby: "What's the matter little girl. Why are you crying?"

Little girl: "My new shoes hurt me."

Passerby: "No wonder. You've got them on the wrong feet!"

Little girl: "But I haven't got any other feet."

LI'L PEDRO

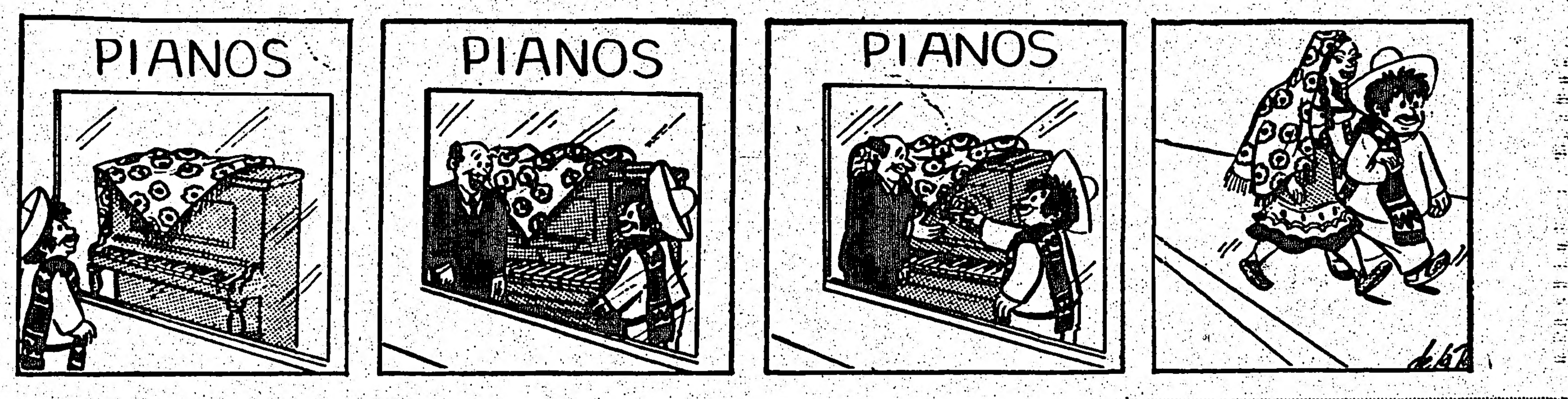

RANSKA LÄHESTYMÄSSÄ ESPANJAA A-ASIOISSA

Madrid. — Ranskan ulkoministeri Couve de Murville päätti viime sunnuntaina kolmipäiväisen virallisen vierailunsa Espanjassa samanaikaisesti kun Madridissa arveltiin, että Ranska mahdollisesti tulevaisuudessa toimii siltana Espanjan ja muun Euroopan välillä.

Vierailunsa aikana Couve de Murville neuvotteli kenraali Francon ja Espanjan ulkoministerin Fernando Maria Castiellan kanssa.

Ulkoministerien yhteisessä tiedonannossa sanotaan, että "Ranska ja Espanja tulevat jatkuvasti ponnistelemaan yhdessä kansainvälisten suhteiden kehittämiseksi, talouselämän laajentamisen edistämiseksi ja turvallisuuden lujittamiseksi".

Edelleen sanotaan Ranskan ja Espanjan hallitusten vastaisuudessa pitävän yhteyttä keskenään sekä järjestämällä ministeritason keskusteluja ja että käyttämällä hyväksi diplomaattikanavia.

Ranskan hallitus ymmärtää, että Espanjalla on nyt entistä tärkeämpi tehtävä Euroopan taloudellisessa kehittämisessä ja sen puolustuksessa, sanotaan tiedonannossa.

Couve de Murville sanoi edelleen keskustelleensa Espanjan johtajien kanssa mahdollisuudesta, että Ranska auttaisi Espanjaa atomialalla.

Hän kielsi kuitenkin puhuneensa mitään ehdotuksesta, että presidentti Charles de Gaulle vierailisi Espanjassa.

Espanjalla on huomattavan suuret uraanivarat ja maan hallitus suunnittelee parhaillaan viiden ydinvoima-aseman perustamista osittain Yhdysvaltain ja Englannin avulla.

Ranska on tarjoutunut rakentamaan ydinvoimalaitoksen Kataloniaan lähelle Ranskan rajaa. Laitos käyttäisi espanjalaista uraania ja saatu ydinvoima jaettaisiin tasan Espanjan pohjoisen teollisuusalueen ja lounais-Ranskan kesken.

11 MILJOONAA LUKUTAIDOTONTA USA:SSA

Chicago. — Yhdysvalloissa on n. yksitoista miljoonaa henkeä, jotka eivät osaa lukea eivätkä kirjoittaa, ilmoitti muuan lukutaidottomia avustava järjestö viime viikolla.

Lukutaidottomuuden poistamiseen tähtäävän yksityisen järjestön kansallisen kasvatuksen johtaja Mort Levi, joka on neekeri, sanoi lehtimiehille, että yksitoista miljoonaa amerikkalaista on täysin lukutaidottomia.

"Arviolta joka kolmas henkilö on vailla riittävää lukutaitoa järjestön luokittelun mukaan", Levi lisäsi.

Levi kertoi järjestönsä toiminnan alkaneen alunperin Chicagon neekeriyhdyskunnassa, mutta toiminta laajeni pian koskemaan myös valkoihoisia ja espanjaa puhuvia.

"Neekereillä ei suinkaan ole yksinoikeutta lukutaidottomuuteen", hän sanoi. "Itse asiassa vuoden 1960 väestönlaskennassa kävi ilmi, että enemmän kuin kahdeksan miljoonaa ihmistä 50 osavaltiosta on käynyt koulua vähemmän kuin viisi vuotta ja että näistä kahdeksasta miljoonasta on valkoihoisia lähes kuusi miljonaa. Mutta valkoihoiset ovat kovin vastahakoisia myöntämään lukutaidottomuutensa."

Tilatkaa Vapaus!

Irvokkaan hauska

MARK TWAIN'in KIRJAUUTUUS

"MATKAKIRJEITÄ MAASTA"

NYT SAATAVANA

215 sivua **Hinta sid. $3.70**

Kaikki DeVoton kokoama aineisto on sellaista, mitä Twain ei eläessään julkaissut. Monissa kirjoitelmissaan hän näet häikäilemättä pilkkaa ihmisten tekopyhyyttä, hauskan irvokkaasti tosin, mutta myös viiltävästi maaliin osuen.

Teoksen toisena hallitsevana piirteenä on mielikuvituksen raisu leikki: ajatus samoaa pitkin ja poikin luomakuntaa muinaisaikojen jättiläisliskoista mikroskooppiseen atomiin, joka "huvikseen vaeltelí vesipisaran mahtavien taivaanrantojen välillä".

"Matkakirjeitä maasta" sisältää suurimman osan Bernard DeVoton toimittamasta Twain-valikoimasta "Letters from the Earth", joka ilmestyi Amerikassa vasta v. 1962 kustantajan saatua kirjailijan tyttären suostumuksen.

Tilatkaa jo tänään osoitteella:

VAPAUS PUBLISHING COMPANY LIMITED

P.O. BOX 69, SUDBURY, ONTARIO

Englanninkielen oppi- ja sanakirjoja

Englantilais-suomalainen SANAKIRJA

Toimittanut GEORGE HALONEN

453 SIVUA — HINTA SID. $3.50

Käytännöllinen ja eniten käytetty sanakirja Canadan ja Amerikan suomalaisten keskuudessa.

Suomalais-englantilainen SANAKIRJA

Toimittanut AINO WUOLLE

526 SIVUA — HINTA SID. $3.50

Englanninkielen ALKEISKIRJA ja LUKEMISTO

Toimittanut Y. M. BIESE

418 SIVUA — HINTA SID. $2.75

Englanninkielen alkeiden HARJOITUSKIRJA

Liittyy "Englanninkielen alkeiskirjan ja lukemistoon"

Toimittanut Y. M. BIESE

145 SIVUA — HINTA NID. $1.00

OPI ENGLANTIA I-II OSA

Toimittanut Y. M. BIESE

Ensimmäinen osa käsittää 123 sivua — Toinen osa 228 sivua.

HINTA SID. YHTEENSÄ $1.75

Tilatkaa osoitteella:

VAPAUS PUBLISHING COMPANY LIMITED

P. O. BOX 69 SUDBURY, ONTARIO